

Slovenski VESTNIK

LETNIK XXXVI

CELOVEC, PETEK, 3. JULIJ 1981

ŠTEV. 27 (2026)

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt
Posamezni izvod 3 šilingov
mesečna naročnina 12 šilingov
celoletna naročnina 120 šilingov
P. b. b.

KOLIKO VELJAJO OBLJUBE ki jih delajo vodilni koroški politiki

Edini konkretni uspeh razgovorov, ki so jih imeli med nedavnim obiskom predsednika izvršnega sveta SR Slovenije Janeza Zemljariča na Koroškem, je bilo — vsaj kar se tiče manjšinskega vprašanja — zagotovilo deželnega glavarja Wagnerja, da se bo letos jeseni na trgovski akademiji v Celovcu začel abiturientski tečaj s slovenskim učnim jezikom. S tem hočejo, kakor je dejal deželni glavar na tiskovni konferenci po razgovorih, koroške stranke „dati signal za izboljšanje ozračja na Koroškem“. In v podkrepitev je še povedal, da so se predstavniki treh v deželnem zboru oz. deželni vladi zastopanih strank (SPÖ, ÖVP in FPÖ) o tem „sporazumeli“ šele v drugem delu pogovorov — kajti ob predhodnem obisku na slovenski gimnaziji je deželni glavar na tozadevno vprašanje še menil, da zadnja beseda še ni bila izrečena.

S tem je Wagner očitno hotel povedati, da Celovec še ni pristal na tozadevno obljubo Dunaja, da pa želi ob obisku predsednika slovenske vlade pokazati svojo „širino“, zato po drugi strani pričakuje, da bo enako „pripravljenost“ dokazala tudi manjšina ter končno šla v sosvete. Nekako v tem smislu so vsekakor izzvenele izjave, ki so jih ob tej priložnosti dali predstavniki treh strank.

Toda že zelo hitro se je pokazalo, da je bila ta „širina“ koroške strankarske troedinosti mišljena le kot trenutni izobesek, da bi ob uradnem obisku iz sosedne dežele demonstrirali nekaj, česar v resnici na Koroškem ni: pripravljenost merodajnih činiteljev, da konstruktivno prispevajo k reševanju manjšinskega vprašanja. Komaj teden dni navrh je namreč predsednik koroške FPÖ Ferrari-Brunnenfeld Wagnerjevo zagotovilo postavil na laž, ko je izjavil, da o soglasju vseh treh v deželnem zboru zastopanih strank glede uvedbe abiturientskega tečaja sploh ne more biti govora. FPÖ je odločno proti takim „vnaprejšnjim uslugam“ (Vorleistung), dokler slovenske organizacije niso pripravljene sodelovati v sosvetih, je dejal Ferrari, ki je svojo izjavo še podkrepil, da je za koroško FPÖ vstop v sosvete slej ko prej prekusni kamen „poštene pripravljenosti manjšine, doseči kvalitativen napredek v narodnostnem vprašanju“.

Tako je torej maček spuščen iz vreče in mora biti vsakomur jasno, kako je v resnici s tisto „širino“ in tisto „pripravljenostjo“ koroških strank, da tudi s svoje strani prispevajo k izboljšanju ozračja v deželi in pomagajo rešiti odprta vprašanja koroških Slovencev. Lepe izjave in obljube, ki jih je slišati ob meddržavnih stikih in drugih primernih ali neprimernih priložnostih, se dokaj hitro spremenijo v topo vztrajanje na trditvah o izpolnjenem členu 7 ter v izsiljevanje in posiljevanje s sosveti. Zato res ne more biti nobenega dvoma o tem, da jim ne gre za reševanje odprtih vprašanj, marveč edinole za to, da bi s poživitvijo sosvetov pred domačo in mednarodno javnostjo oprali madež, ki se slej ko prej drži trenutne „vzorne“ manjšinske zakonodaje, namreč zakona o narodnih skupinah, ki je zdaj že polna štiri leta neizvedljiv.

„Naklonjenost“ avstrijske manjšinske politike nam je v zgodovini poklonila že marsikatero rešitev, ki se je prej ali slej izkazala kot očit-

no poslabšanje našega položaja. Kljub temu smo se sprijaznili s takšnim „reševanjem“; morda smo protestirali, toda praktično smo rešitve sprejeli. Dosedanji višek takega zoževanja naših pravic je bil dosežen z zakonom o narodnih skupinah in prvič v zgodovini smo koroški Slovenci ostali trdni: ne z obljubami (ki pa jih nikdar ne izpolnijo) ne z grožnjami in pritiski nas niso spravili do tega, da bi priznali rešitve, s katerimi so naše avtohtono naselitveno ozemlje zatimizirali, naše mednarodno za-

jamčene pravice pa izničili na skrajni minimum. Kajti izgubili smo zaupanje v takšno „reševanje“ naših življenjskih vprašanj in to je — poleg drugih — tudi eden glavnih vzrokov, zakaj odklanjamo sodelovanje v sosvetih.

Ne gre torej za trmasto vztrajanje pri nekih načelih, gre enostavno za pomanjkanje osnovnega zaupanja, ki ga nam morejo vrniti samo s tem, da rešijo vsaj nekatera izmed številnih odprtih vprašanj. Ravno v tem oziru pa zdaj ponovno doživljamo, da na deželni ravni očitno ni nobene resnične pripravljenosti. Ferrarijeve izjave so vsekakor dovolj jasne, da vemo, koliko smemo pričakovati; njegovo opozorilo, da bi morebitni enostranski sklepi nasprotovali duhu tristranskega dogovora, pa so nedvoumno svarilo tudi strankarskim partnerjem.

Če ob vsem tem kdo vendarle razmišlja o „poskusnem“ vstopu v sosvete, potem mora pri tem gotovo zasledovati svoje posebne (ali celo osebne) namene — narodni skupnosti taka „razmišljanja“ prav gotovo ne morejo koristiti, dokler se bo „širina“ in „pripravljenost“ uradne politike namesto v konstruktivnem pristopu k reševanju odprtih vprašanj manifestirala zgolj v različnih oblikah pritiska in izsiljevanja manjšine.

Mirovno gibanje v Evropi narašča vzporedno s strahom pred vojno

Skoraj ni dneva, da ne bi slišali ali brali o tem, da so v kakem velikem zahodnoevropskem mestu spet demonstrirali tisoči ljudi za mir, razorožitev, popuščanje napetosti itd. Lepe besede, ki jih tako radi iznašajo državniki in politiki pri svojih srečanjih, so postale — zlasti med mladino — neverodostojne; ljudje tudi ne zaupajo več v razne uradne protokole in komunikacije. Vedno bolj poznavajo, da je svetovni mir vrednota, ki je predragocena, da bi jo prepustili politikom — vedno bolj spoznavajo nujnost, da se morajo sami aktivno boriti za ohranitev mira.

V zadnjem času se je mednarodni položaj spet nevarno zostril. Konflikti med velesilama in vojaškima blokoma so pabnili svet v novo „bladno vojno“, ki se lahko spremeni v vročo, če ljudstva Evrope svojih državnikov ne bodo mogla prisiliti, da se spametujejo. Kljub govoričenju o miru in razorožitvi imajo tako na zahodu kot na vzhodu nakopičene ogromne zaloge atomskega orožja, ki samo čaka na signal za napad. Če pomislimo le na enega najpervvernejših izumov človeške zgodovine — na takoiimenovano nevtronsko bombo, ki uniči življenje, obranja pa materialne stvari, potem postane povsem očitno, da strah pred vojno nikakor ni neupravičen. Tretja svetovna vojna bi bila obenem tudi zadnja, kajti na zemlji ne bi več zapustila življenja.

Zlasti v Evropi je nakopičenega največ uničevalnega orožja — in v Evropi je že dvakrat v tem stoletju izbruhnila svetovna vojna. Evropska ljudstva so torej upravičeno občutljiva, kadar gre za igranje z vojno. Prav zaradi tega je tudi mirovno gibanje v Evropi tako močno. Svoj dosedanji višek je doseglo pred tremi tedni v Hamburgu, kjer se je pohoda za mir udeležilo več kot sto tisoč ljudi. Sploh je mirovno gibanje najmočnejše v državah, ki spadajo v okvir atlantskega pakta NATO, kajti v teh državah gre pre-

rečiti sklep ZDA in drugih članic NATO, po katerem bi v Evropi namestili nevtronske bombe in bi bile zahodnoevropske države prisiljene, da se še same močnejše oborožijo. Na Nizozemskem je mirovno gibanje že spravilo vlado vsaj do premišljevanja in oklevanja glede sklepa NATO, medtem ko zahodnonemška vlada pod vodstvom socialdemokratskega (!) kanclerja doslej še ne misli ugoditi zahtevam in željam ljudskih množic. Nemška buržoazija očitno tudi po drugi svetovni vojni ni zmožna in voljna, da bi se učila iz zgodovine.

Tudi v Avstriji raste mirovno gibanje vzporedno s strahom pred vojno, vendar iz specifičnih razlogov pri nas še ni tako razširjeno: Velik del avstrijskega ljudstva še vedno misli, da bi nas status neutralnosti obvaroval pred morebitno vojno; po drugi strani pa Avstrija (vsaj uradno) ne pripada nobenemu vojaškemu bloku, čeprav je znano, da je avstrijski obrambni koncept močno naslonjen na koncept NATO. Vendar tudi v naši državi spoznava vedno več ljudi, da Avstrija v primeru vojne ne bi ostala „otok blaženih“ in da se posledice radioaktivnosti ne bi ustavile na avstrijskih državnih mejah. V najnovijem času pa je mirovno gibanje v Avstriji povezano še zlasti z ogorčenjem zaradi izvoza avstrijskih tankov v Argentino, eno najbrutalnejših fašističnih diktatur v Latinski Ameriki.

Minulo soboto so številne miroljubne organizacije različnih verskih in svetovnonazorskih prepričanj priredile na Dunaju pohod za razorožitev in mir. Pohoda se je udeležilo okoli 2500 ljudi, ki so se izrekli predvsem za demilitarizirano in brezatomsko Evropo od Atlantika do Urala ter razpust vojaških blokov, posebno NATO in Varšavskega pakta; posebej od avstrijske vlade pa so zahtevali prepoved izvoza orožja v fašistične države.

Na zaključni prireditvi je poleg drugih govoril tudi zastopnik avstrijske sindikalne zveze Hoffmann. Zavzel je stališče do incidenta pred tovarno Steyr-Daimler-Puch, kjer so nekateri ljudje hoteli preprečiti izvoz tankov v Argentino in je prišlo do spopada z delavci, ki so s silo omogočili izvoz tankov, Hoffmann je v tej zvezi dejal, da so bili to izbrani in naščuvani delavci, ki nikakor ne predstavljajo mišljenja vseh delavcev pri Steyr-Daimler-Puch. Od vodstva tega podržavljenega obrata je Hoffmann zahteval, naj se preusmeri na proizvodnjo drugih izdelkov. Nikakor namreč ne drži, je dejal Hoffmann, da podjetje Steyr-Daimler-Puch ne bi moglo izdelovati drugih stvari: tako je na primer lansko leto Algirija naročila 700 terenskih kamionov, vendar vodstvo obrata tega naročila ni sprejelo — raje je izdelovalo tanke. Delavstvo je treba intenzivneje organizirati in ga vzgajati v duhu mednarodne solidarnosti, je ob koncu poudaril Hoffmann, za to pa je treba odločnih naporov zlasti v sindikatih.

Drugi govornik na tej prireditvi je bil znani igralec dunajskega Burgtheatra Otto Tausig. Ožigonal je zlasti zadržanje avstrijske socialdemokratske vlade v tej zadevi in spomnil na grozote v nacističnih koncentracijskih taboriščih med drugo svetovno vojno. Taka grozodejstva pa so danes na dnevnem redu v Argentini, je naglasil govornik, in Avstrija s svojimi tanki, ki jih pošilja Argentini, neposredno pomaga pri obranitvi takega „reda“.

Mirovno gibanje v Evropi in zlasti pri nas v Argentini je šele na začetku svojega dela. Kajti zavest o potrebi tega gibanja bo rasla naprej, ker ljudje ne verujejo več frazam politikov in državnikov — raje se zanašajo na lastno moč. Saj je znani nemški pesnik Bert Brecht že pred izbruhom druge svetovne vojne preroško dejal: Če govori o miru gospoda, mali človek ve, da bo vojna.

(fra-ter)

Prijateljsko slovo

Kakor smo kratko poročali že v zadnji številki našega lista, se je Zveza slovenskih organizacij na Koroškem prejšnji teden poslovila od generalnega konzula SFRJ v Celovcu Milana Šamca, ki v kratkem odhaja na novo delovno dolžnost. Poslovilno srečanje je bilo v sredo 24. junija v gostišču Wutte v Veselah, kjer so se poleg generalnega konzula Šamca in njegove soproge Marije ter konzula Alfonza Naberžnika s soprogo in vicekonzula Svetislava Popoviča zbrali številni člani obeh odborov ZSO in včlanjenih organizacij ter zastopniki krajevnih forumov.

V imenu ZSO se je odhajajočemu generalnemu konzulu zahvalil predsednik dr. Franci Zwitter, ki je spomnil, da je tovariš Šamec zdaj že drugič na Koroškem kot predstavnik Jugoslavije (svoječasno je bil ataše urada za zvezo) in zato podrobno pozna tukajšnje razmere in še posebej položaj slovenske narodne skupnosti. Poudaril je, da je imel tovariš Šamec vedno razumevanje za potrebe koroških Slovencev ter je po svojih močeh tudi povsod pomagal, kolikor je le mogel. Ko se mu je za vse to zahvalil, ga je obenem prosil, da bi tudi na novem položaju tako zavzeto podpiral naše težnje in naš boj za obstanek na domači zemlji. V spomin na bivanje na Koroškem pa mu je izročil umetniško sliko — delo našega rojaka Valentina Omana. Prav tako so izrekli tovarišu Šamcu besedo zahvale in mu izročili spominska darila tudi zastopniki včlanjenih organizacij in ustanov ZSO ter predstavniki domačega prosvetnega društva.

Generalni konzul Šamec je v svojem odgovoru naglasil, da je vsega skupaj prebil na Koroškem deset let, kar gotovo ni majhna doba in bi torej — kot je menil — lahko rekel, da je postal napol koroški Slovenec. Lahko vam zagotovim, da boste imeli v meni iskrenega prijatelja tudi v bodoče, je dejal tovariš Šamec. „Sicer pa je odvisno od vas samih, ali bodo koroški Slovenci še naprej govorili in prepevali slovensko; to je odgovorna naloga obeh osrednjih organizacij in še posebej vas, ki izhajate iz partizanske borbe, kajti ZSO kot naslednica Osvobodilne fronte je brez dvoma velika obogatitev za koroške Slovence.“

Srečanje je potekalo v prijetni domači družabnosti, ki jo je obogatil mešani orkester SPD „Danica“, ki je pod vodstvom Hanzija Kežarja poklonil gostom pisan šopek narodnih, umetnih in borbenih pesmi.

V sredo zvečer je bil v hotelu „Korotan“ v Sekiri spjem, na katerem sta se jugoslovanski veleposlanik v Avstriji Novak Pribičević (ki se prav tako vrača v domovino) in generalni konzul Milan Šamec poslovila od predstavnikov političnega, kulturnega in gospodarskega življenja Koroške.

ZSO pa se je posebej poslovila od veleposlanika Pribičevića včeraj v okviru kosila v hotelu „Korotan“, kjer mu je predsednik dr. Franci Zwitter kot spominsko darilo izročil sliko koroškega umetnika Wernerja Berga.

SLOVENSKA SKUPŠČINA O NARODNOSTNI POLITIKI:

Ne deklaracija na papirju marveč dejstvo, ki se vsak dan uresničuje

V republiški skupščini SR Slovenije so prejšnji teden izčrpno obravnavali problematiko italijanske in madžarske narodnosti, ki živita v Sloveniji. Pri tem je kot podlaga široki razpravi služilo poročilo o uresničevanju stališč, priporočil in sklepov skupščine SRS iz leta 1977 o uresničevanju posebnih pravic italijanske in madžarske narodnosti in njihovih pripadnikov. Na podlagi razprave so prišli do ocene, da so omenjena stališča in priporočila aktualna tudi za naslednje obdobje, ker so dobra podlaga za uresničevanje posebnih pravic obeh narodnosti.

Pripadniki obeh narodnosti so med razpravo v skupščini, kjer je vsak govoril v svojem materinem jeziku, z zadovoljstvom ugotovili, da so bili zadnja leta pri uresničevanju posebnih pravic italijanske in madžarske narodnosti v Sloveniji doseženi pomembni rezultati. Ob enem pa so tudi poudarili, da bi bilo na določenih področjih kljub že doseženim uspehom brez dvoma možno napraviti še več za dejansko vsestransko enakopravnost pripadnikov obeh narodnosti. Posebej so pri tem omenjali vprašanja dvojezičnosti, potrebo po hitrejšem reševanju razvojnih vprašanj in znanstveno-raziskovalne dejavnosti za potrebe narodnosti.

Ko so v skupščini razpravljali o poročilu komisije za narodnosti, je eden izmed govornikov dejal, da sta narodnosti to poročilo zelo pozitivno ocenili, da pa „nobena zakonska določba ne more zagotoviti narodnosti ustreznega razvoja, če pri gospodarskem in prostorskem planiranju niso upoštevane potrebe in posebnosti te skupnosti“. In drugi govornik je v tej zvezi dodal, da se je v okviru realnih možnosti treba izogibati posegov v prostor povsod tam, kjer bi utegnili taki posegi prizadeti ali spremeniti položaj pripadnikov narodnostne skupnosti. (Če se spomnimo nekaj let nazaj, kako so na Koroškem izvajali združitev občin in kako so pripravljali prostorsko načrtovanje, potem moramo ugotoviti, da se pri vsem tem na posebni položaj in potrebe slovenske narodnostne skupnosti prav nič niso ozirali, marveč so mimo nje-

nih pomislekov in pritožb brezobzirno uveljavili zgolj interese večinskega naroda, s tem pa bistveno spremenili etnični značaj manjšinskega ozemlja na škodo manjšine, kar je v očitnem nasprotju z določili člena 7 državne pogodbe — op. ured.)

Prav tako so v skupščini pozitivno ocenili tudi določbe, ki odrejajo položaj narodnosti in njihovih pripadnikov ter urejajo njihove posebne pravice. Tako je skupščina Slovenije v minulih štirih letih preučila in sprejela 37 zakonov in drugih dokumentov, v katerih je bil posebej izražen in opredeljen interes obeh narodnosti na različnih področjih. Med drugim so bili sprejeti zakoni o knjižničarstvu,

sodstvu, poimenovanju ulic, usmerjenem izobraževanju itd. Vprašanja narodnosti pa so izražena tudi v družbenem načrtu razvoja republike. Vsi ti in drugi dokumenti urejajo, dopolnjujejo, predvsem pa izboljšujejo pogoje za uresničevanje posebnih pravic narodnosti.

Predstavniki madžarske narodnosti je ob tej priložnosti naglasil, da narodnostna politika ni le deklaracija na papirju, marveč dejstvo, ki se vsak dan uresničuje. Zastopnik italijanske narodnosti pa je dodal, da posebne pravice italijanske in madžarske narodnosti in njihovih pripadnikov niso nikakršni privilegiji za občane obeh narodnosti, pač pa posebni ukrepi, ki tem občanom omogočajo, da uresničujejo sicer običajne pravice.

Predsednik komisije za narodnosti je v uvodnem poročilu ugotovil, da so bili doseženi pozitivni premiki v prizadevanjih za uresničevanje enakopravnosti in posebnih pravic pripadnikov italijanske in madžarske narodnosti, ki avtohtono živijo skupaj s pripadniki slovenskega naroda v občinah Izola, Koper in Piran ter Lendava in Murska Sobota. „Kot vsi delovni ljudje so tudi oni nosilci vsega družbenega, ekonomskega in političnega odločanja, nosilci oblasti in upravljanja vseh družbenih zadev v naši socialistični samoupravni družbi,“ je dejal govornik, ki je še ugotovil, da se samoupravljanje kot osnovni in celovit družbenoekonomski odnos potrjuje tudi kot temelj urejanja odnosov med narodi in narodnostmi. Kajti: „Narodnostna enakopravnost je neločljiva sestavina in eden pogojev osvobajanja dela in človeka ter obratno — šele osvobajanje dela in človeka ustvarja osnovo za popolno uveljavitev načel narodnostne enakopravnosti.“

Uresničevanje enakopravnosti narodnih manjšin v Sloveniji nikdar ni bilo odvisno od mednarodnih razmer ali odnosov s sosedi, niti pogojeno s številčnostjo pripadnikov katerekoli narodnosti, je poudaril predsednik komisije. „Ves čas smo se in se zavedamo svojih obveznosti do drugih narodnosti v naši domovini in dejstva, da poti do zagotavljanja pravic in enakopravnosti položaja Slovencev v sosednjih državah peljejo tudi preko ustreznega položaja delov drugih narodov pri nas. Zato nam tak odnos do italijanske in madžarske narodnosti daje vso moralno pravico, da podoben položaj in pravice zahtevamo tudi za slovenske manjšine v zamejstvu, v sosednjih državah.“

OB DNEVU VSTAJE:

Spomenik Edvardu Kardelju

Na večer pred dnevom vstaje slovenskega naroda bo 21. julija v Ljubljani osrednja proslava na Irigu revolucije, kjer bodo odkrili spomenik Edvardu Kardelju, velikemu slovenskemu in jugoslovanskemu revolucionarju, državniku in družbenopolitičnemu delavcu.

Na slovesnosti, ki se bo pričela ob 20. uri, bo slavnostni govornik predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher, ki bo nato odkril spomenik (delo akademskega kiparja Draga Tršarja). V kulturnem programu pa bo sodelovalo vseh pet slovenskih partizanskih pevskih zborov — trije iz Slovenije ter zbor iz Trsta in Koroške. Pričakujejo, da se bo osrednje prireditve udeležilo okrog 80.000 ljudi; med udeleženci bodo tudi zastopniki iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin ter iz zamejstva.

Varuj me prijatelj sovražnikov se bom sam ubranil

Vsebinska izpoved tega pregovora pride človeku na misel ob zagotovilih, ki jih je bilo slišati na nedavni obravnavi pred dunajskim sodiščem, kjer je bilo kot pričja zaslišan predsednik koroškega Heimattienstsa Josef Feldner, ki je v imenu svoje organizacije tožil odgovornega urednika oziroma posamezne avtorje znane znanstvene publikacije o desnničarskem ekstremizmu v Avstriji. V tej publikaciji, ki jo je izdal dokumentacijski arhiv avstrijskega odpora proti nacizmu, je večkrat omenjen tudi KHD v krogu sorodnih organizacij, in sicer v povezavi z nemškonalistično in neonacistično dejavnostjo — to pa je bilo domovinskim čuvanjem preveč in so šli na sodišče.

Po izjavah, ki jih je dal Feldner pri zaslišanju, je KHD seveda najbolj nedolžna ovčica, ki si jo je možno zamisliti. Nima baje prav nobenih povezav, ki bi upravičevale kakršnekoli sum neonacistične dejavnosti; v tej zvezi se je Feldner distanciral celo od takih publikacij, katerih soizdajalec je ena izmed podorganizacij KHD. Pa tudi o kakšni protislovenski dejavnosti ne more biti govora, saj je po Feldnerjevih besedah KHD nasprotno zagovornik mirnega sožitja obeh narodov na Koroškem. Ko pa ga je sodnik opozoril na konkretne protislovenske izpade, se je predsednik KHD junaško skril za trditev, da gre pri avtorjih za „stare ljudi z zastarelim mnenjem“. Pač pa je Feldner dejal, da je goreč antikomunist in da se mora KHD boriti proti

ozemeljskim zahtevam Jugoslavije, čeprav je moral priznati, da take nevarnosti trenutno ni — „vendar je treba biti pripravljen...“

Zaslišanje predsednika KHD je bilo preloženo na jesen. Takrat bo imel besedo tudi zastopnik obtoženca, ki bo svoja vprašanja gotovo podkrepil z ustreznimi dokumenti — saj gradišča o usmerjenosti in dejavnosti Heimattienstsa res ne manjka.

Zibelka koroškega partizanstva

Topla je dolina pod Peco, ki je po svoji lepoti nedvomno eden izmed najlepših predelov Mežiške doline. Njena posebnost so vsekakor ohranjena planinska flora in favna ter arhitektura objektov (gospodarskih poslopij, kašč, hiš in drugega).

Ta dolina pa je znana še po nečem drugem: tukaj je bila zibelka koroškega partizanstva. Tukaj se je namreč v letu 1942 pričel prvi organiziran odpor koroškega človeka proti okupatorju. Zаметki segajo zares že v leto 1941, ko sta bila v Mežiški dolini Dušan Kveder-Tomaž in kasneje Rudi Janhuba, vendar se je prvo odporniško gibanje menda pričelo jeseni 1942. leta. V zemljankah nad Kočnikovo domačijo v Topli je bilo namreč v zimi 1942/43 politično in vojaško vodstvo partizanskega boja na Koroškem.

Tukaj je bila ustanovljena Prva koroška četa, ki je imela prav tu tudi svojo tiskarno; v Topli je bil ustanovljen Zahodnokoroški odred in iz Tople je v znameniti napad na Mežico krenil tudi Prvi koroški bataljon, ki je bil ustanovljen v Koprivni. Da so bili

Dan izseljencev

Zveza slovenskih izseljencev obvešča, da bo imela v nedeljo 5. julija 1981 s pričetkom ob 14. uri v Kulturnem domu v Šent-primožu v Podjuni svoj

REDNI OBČNI ZBOR
ki bo tudi letos povezan s tradicionalnim

DRUŽABNIM SREČANJEM.

Prireditve bodo s svojim nastopom popestrili domači prosvetaši, poleg tega pa bo možnost ogleda likovne razstave slovenskega umetnika Romana Verasa iz Ljubljane, ki trenutno razstavlja v Kulturnem domu.

Vsakoletni DAN IZSELJENCEV je postal tradicionalno srečanje bivših pregnancev, da obudijo spomin na skupno trpljenje v času nacističnega nasilja ter zavzamejo stališče tudi k aktualnim vprašanjem slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Poskrbimo, da bo srečanje spet prepričljiva manifestacija naše zvestobe tistim vrednotam, za katere smo bili v najtemnejši dobi naše narodne zgodovine pripravljeni doprinašati velike žrtve. Zato vsi na srečanje: bivši izseljenci in predvsem tudi mladina, ki mora spoznati resnico o trpljenju in boju svojih prednikov, ker le tako bo mogla nadaljevati njihovo delo.

Prisrčno vabljeni bivši pregnanci z družinami, prijatelji in znanci!

Zveza slovenskih izseljencev

„Slovenski vestnik“ na 35. srečanju „Dunajskega krožka“

V okviru „Dunajskega krožka“, kakor imenujejo bolj ali manj redna srečanja slovenskih rojakov, ki poklicno delujejo in torej stalno živijo na Dunaju, je prejšnji teden (v petek 26. junija 1981) govoril predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter. Na ta srečanja vsakokrat povabijo referenta, ki udeležencem govori o določenem problemu, o katerem potem diskutirajo; zelo pogosto gre pri tem za vprašanja, ki so neposredno ali vsaj posredno povezana s položajem slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Tokratni 35. krožek je bil namenjen letošnji 35-letnici „Slovenskega vestnika“: o glasilu ZSO je govoril dr. Franci Zwitter, ki je bil tudi prvi glavni urednik našega lista. Kratko je orisal zgodovino slovenskega tiska na Koroškem in obširno tolmačil dosedanjih 35 let „Slovenskega vestnika“. V luči razvoja našega lista je prikazal življenje in delo koroških Slovencev ter ugotovil, da je „Slovenski vestnik“ slika trenutnega položaja na Koroškem.

Izvajanjem govornika je sledila diskusija, v kateri so udeleženci izpričali veliko zanimanje za razmere na Koroškem in posebej za koroški slovenski tisk. Pri tem je bilo poleg kritičnih ugotovitev slišati tudi besede priznanja našemu listu za odgovorno delo, ki ga zdaj že 35 let opravlja kot glasilo ene od osrednjih organizacij koroških Slovencev. Diskusijo je vodil Feliks J. Bister, „dunajski“ dunajskega krožka, ki je pred nedavnim tudi v „Nedelji“ pisal o 35-letnici „Slovenskega vestnika“.

Zadnjega srečanja „Dunajskega krožka“ pred počitniškim odmorom se je udeležilo lepo število Slovencev, ki živijo in delajo na Dunaju; prišli pa so tudi nekateri njihovi prijatelji. Med udeleženci bi posebej omenili le dr. Ernesta Petriča iz Ljubljane, avtorja znane knjige o manjšinski problematiki, ter našega ziljskega rojaka dr. Andreja Moritscha, ki je bil ravno v zadnjih dneh imenovan za docenta s pravico predavanja in bo že v prihodnjem semestru začel predavati na dunajski univerzi. Udeleženci srečanja so izkoristili priložnost in so mu čestitali k temu uspehu.

Nov mejni prehod med Avstrijo in Jugoslavijo

Pred nedavnim so med Avstrijo in Jugoslavijo odprli nov sodobno urejen mejni prehod, in sicer na odseku Bonisdorf na Gradiščanskem in Kuzmo v Sloveniji. Z otvoritvijo tega prehoda je v celoti uresničen skupni avstrijsko-jugoslovanski dogovor o ureditvi prehoda med obema državama iz leta 1976. Na avstrijski strani, kjer so morali cesto graditi v precej težavnih pogojih, so stroški za posodobitev prehoda dosegli 73 milijonov šilingov, medtem ko so

stroški na jugoslovanski strani znašali 57 milijonov dinarjev.

Svečane otvoritve novega mejnega prehoda so se udeležili številni predstavniki z obeh strani meje. Med častnimi gosti so bili gradiščanski deželni glavar dr. Theodor Kery, jugoslovanski veleposlanik v Avstriji Novak Pribičević, predsednik republiškega komiteja SR Slovenije za promet in zveze Andrej Grahor, republiški sekretar za notranje zadeve Tomaž Ertl in mnogi drugi predstavniki deželnih in občinskih forumov Gradiščanske in Štajerske na avstrijski ter Slovenije na jugoslovanski strani.

Slavnostna govornika sta bila gradiščanski deželni glavar Kery in predsednik republiškega komiteja za promet in zveze Grahor. Oba govornika sta poudarila veliki pomen odprtja tega posodobljenega mejnega prehoda, ki predstavlja nov korak k nadaljnjemu zbliznanju med sosednima državama — „nov most prijateljstva med Avstrijo in Jugoslavijo“. Opozorila pa sta tudi na „praktično vrednost“ te pridobitve: novi prehod pomeni namreč najkrajšo pot z Dunaja v Jugoslavijo in bo gotovo v veliki meri razbremenil ostale mednarodne mejne prehode med obema državama. Kaj to praktično pomeni, vidimo zlasti v glavni turistični sezoni ali ob večjih praznikih, ko se čez mejo valijo kilometre dolge kolone avtomobilov in je pogosto treba računati z večurnim čakanjem na mejnih prehodih.

„Kdor veliko dela ima tudi veliko problemov in mnogo zahtev“

Razgovor z novim predsednikom SPD, Zarja Miho Travnikom

Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ v Železni Kapli je na svojem zadnjem občnem zboru izvolilo za novega predsednika Miho Travnika, dosedanega tajnika društva, torej človeka, ki je tesno povezan z društvenim delom in njegovim organizacijskim vodstvom. Novega predsednika smo ob njegovi izvolitvi zaprosili za pogovor s sodelavcem našega lista, kateremu je odgovoril na nekatera zastavljena vprašanja in s tem objasnili načrte in probleme SPD „Zarja“.

○ **Z izvolitvijo za novega predsednika SPD „Zarja“ v Železni Kapli si prevzel zelo zahtevno funkcijo in s tem tudi odgovornost. Ali nam bi povedal, kako si predstavlja delovanje društva v prihodnje in kakšni so tvoji tozadevni načrti?**

● V Slovenskem prosvetnem društvu „Zarja“ smo že nekaj let iskali in razpravljali o predsedniškem mestu. To pa zaradi tega, ker je dosedanji predsednik in sedanji časni predsednik društva Peter Kuhar, vsled številnih drugih funkcij posebno v gospodarstvu, želel oditi na predstojniško mesto, katero je opravljal celih dvaindvajset let. Zato naj ob tej priložnosti povem, da se je pod njegovim predsedstvom „Zarja“ razvila v zelo delavno, številčno, predvsem pa vsestransko aktivno društvo. Za njegove zasluge je Peter Kuhar dobil od Zveze kulturnih organizacij Slovenije, odličje Svobod z zlatim listom, svojčas tudi Drabosnjakovo priznanje SPZ, mi pa smo ga imenovali za častnega predsednika našega društva.

Ker sem tudi sam enajst let (menda zadovoljivo) opravljal tajniško funkcijo v društvu, me je doletela težka, vendar spodbudna dolžnost, da sem postal predsednik SPD „Zarja“. Seveda upam, da bo delo v društvu tudi sedaj tako vsestransko, kot je bilo doslej, skušali ga bomo nadaljevati; zame to pomeni v prihodnjih dveh letih. Tako imamo za leto v načrtu, izdelanem že v januarju, precej prireditev. Čakajo nas tradicionalne prireditve kot je poletna noč, mednarodno srečanje folklornih skupin, ki bo povezano z 10. obletnico našega delovanja na folklornem področju, prireditev ob državnem prazniku in seveda naši vsakoletni nastopi med turistično sezono v okviru občinskega kulturnega koledarja. Isto velja za prihodnje leto, ko bo naše društvo praznovalo 75-letnico obstoja in bo ta jubilej treba počastiti na primeren način. Če bo le mogoče, se bomo s kakšno našo prireditvijo predstavili v krajih naših grap. K temu pride še nekaj nepredvidenih nastopov; s tem pa je naš letni načrt prireditev gotovo tako obsežen, kot v preteklem letu, čez dve leti pa bomo spet izvedli občni zbor.

○ **Poleg novega predsednika ima društvo zdaj tudi nov odbor, kdo je v letu bil izvoljen?**

● Izvolili smo res popolnoma nov odbor, vendar je večina odbornikov bila tudi prej aktivna, nekateri na vidnem mestu. Prvi podpredsednik je postal Miha Kuhar, eden najaktivnejših pevcev društvenega zbora in je bil tudi več let društveni blagajnik. Drugi podpredsednik je postal mladi Jože Blajs, ki je v društvu sodeloval pri vseh večjih akcijah, poje v zboru, bil je tudi predsednik krajevnega združenja ZSM. Tajnik društva, je sin prejšnjega predsednika, torej Peter Kuhar

tajnikovega namestnika izvolili Francija Sadolška. Blagajničarka je postala dolgoletna pevka Bredica Sadolšek. Posamezne sekcije društva pa vodijo isti ljudje kot do sedaj. To so Joško Wručič (petje), Franci Sadolšek, Traudi Uršič in Urši Paul (folklor), Jurči Pašterk (odrška dejavnost), Franci Stern (šport) in Anka Hribar (knjižnica), slednja je tudi namestnica blagajničarke. V odboru pa sta ostala še Bredica Zupanc in Marijan Srienc.

○ **Ali se ob tem, kar si našel da razviti še kakšna dejavnost?**

● Že prej sem imenoval vodje sekcij, mislim pa, da bi se v obstoječih oblikah našega dela dalo razviti še kaj novega, zato menim, da ne potrebujemo novih sekcij v društvu. Treba pa bo delo v nekaterih smereh zboljšati in poživiti. Mislim, da je za ohranitev jezika in slovenske kulture na Koroškem slejkoprej zelo važna slovenska knjiga in bi bilo treba s skupnimi prizadevanji našo skromno društveno knjižnico približati ljudem, posebno mladini. Mislim tudi, da Kapelčani že predolgo čakajo na kakšno igrano našo domačo dramsko skupino. Za ostalo pa bi bil vesel, če ne bo prišlo do nazadovanja. Želel pa bi neke vrste foto-krožek, ki bi skrbel za fotodokumentacijo o delu našega društva. Toda kjer se dela, so tudi težave. Tako na primer za naše folklorne zmeraj iščemo strokovno pomoč, saj bi bilo dobro, če bi

domača dekleta, ki v to vlagajo vso požrtvovalnost, imela možnost tozadevne izobrazbe, ker mladina od njih pričakuje napredek. Razen tega imamo velike težave z nabavo noš, ki so za folkloro nujno potrebne. Polem bi potrebovali inštruktorja za naš tamburaški ansambel, njena voditeljica Stane Pepca bi rada obiskala primeren tečaj. Tu na žalost kaže, da nam niti SPZ niti ZKOS ne moreta nuditi prave pomoči. Seveda je eden največjih problemov društveni prostor. Po večletnem preseljevanju smo končno našli v žup-

○ **Kakšno pa je sodelovanje vašega društva z drugimi kulturnimi organizacijami?**

● Naši stiki z nekaterimi KUD v Sloveniji so stalni. Navezali smo jih po osebnih in službenih poznanstvih bivšega predsednika. Mnogo društev želi k nam priti v goste, a vsega ne zmoremo. Kljub temu je takih slikov mnogo. Z Jezerjani smo proslavili 25-letnico sodelovanja, že devet let se redno srečujemo štirje pevski zbori iz Kranja, Brežic, iz Kontovela in Železne Kaple. Naša folklorna skupina je pobratena s folkloro v Makovcih in se redno srečujejo. Tako v zadnjem času za naše tamburaše beležimo redne stike z mladino v Dobrovi pri Ljubljani. Pevci običajno sodelujejo na pevskem srečanju Od Pliberka do Traberka; tudi drugih takih nastopov bi lahko našli še in še. Jasno je, da smo gostovali v vseh obmejnih občinah in drugih krajih Slovenije od Murske Sobotice do Kopra in od Jezerkega do Brežic. Opravili pa smo tudi daljše rajze kot je v Valjevo, Osijek, Lipovljane in drugam. Naša mladina se rada spominja turneje v Francijo in Švico, kjer je bila skupno z Obirskim ženskim okletom. Razumljivo pa je, da vedno sodelujemo z našimi sosednjimi SPD na Koroškem.

○ **Pravkar ste izdali svojo prvo samostojno gramofonsko ploščo, kako je do tega prišlo?**

● Ponosni smo na to, da sta naša zbora (mešani in moški) izdala prvo ploščo. Je to, kot znano, LP plošča, ki jo je izdala založba Help Austria Records in je to verjetno prvi tak primer na Koroškem. Plošča je izšla na pobudo deželnega glavarja Wagnerja in se mu zahvaljujemo za pomoč ter pričakujemo tudi nadaljnje razumevanje in podporo s strani deželne vlade pri drugih tovrstnih akcijah. Ob tej priložnosti pa tudi prosim, da bi čim več ljudi našo ploščo kupilo in s tem podprlo našo društveno oz. pevsko dejavnost.

○ **Kako pa je s sodelovanjem z društvom večinskega naroda?**

● Za našo društvo in za naš kraj lahko ugotovljamo, da sodelovanje s kulturnimi skupinami sodeželanov drugega jezika razmeroma dobro uspeva. Postalo je samoumevno, da nas tudi občina vabi na vse večje prireditve, upoštevajo nas kot enakovrednega partnerja. Ob tem se zavedamo, da to predvsem zaradi naše močne aktivnosti. Z našim delom posredno prispevamo tudi k pospeševanju tujkega prometa v občini. Aktivnost društva pa tudi vpliva, da občina deloma upošteva tudi naše narodnostne zahteve. Tudi v bodoče bomo opozarjali na vprašanja, ki zadevajo našo narodno skupnost v tem lepem kraju. Jasno je, da bomo v teh vprašanjih stali za vodstvom koroških Slovencev. Brez dvoma je naša športna sekcija v ospredju, kar zadeva sodelovanje z večinskimi narodom, saj že 12 let prireja zimskošportne tekme, katerih se udeležuje zelo veliko število nemško-govorečih občanov Železne Kaple in iz cele Podjune. V tem okviru je posebej popularno tekmovalje za POKAL OBIRJA. Občasno naše društvo sodeluje tudi na dvojezičnih prireditvah izven kapelske občine. S prireditvami ob avstrijskem državnem prazniku, ki danes potekajo pod geslom „Dober večer sosed — Guten Abend Nachbar“, smo začeli prav tu v Železni Kapli.

○ **Za konec nam še povej kako si zadovoljen s sodelovanjem s centralo Slovensko prosvetno zvezo!**

● Kadar nas centrala potrebuje so večinoma vse naše skupine na mestu, posebno pevski zbori in folklorne skupine. To velja za centralne prireditve ali za gostovanja pri sosednjih društvih in v matični Sloveniji. Tako lahko rečem, da je sodelovanje s Slovensko prosvetno zvezo dobro. Jasno pa je, da od centralne pričakujemo tudi vso podporo, tako strokovno kot finančno, pa tudi moralno. Društvo, ki veliko dela ima pač tudi veliko potreb. In ker sva ravno pri Celovcu, bi rad še izrazil željo, da bi predstavniki centralnih organizacij bolj redno obiskovali naše prireditve, pri tem pa mislim tudi na zastopnike tiska in radia.

S predsednikom SPD „Zarja“
Miho Travnikom
se je pogovarjal Andrej Kokot

Naša mladina tudi letos tekmovala za bralne značke

V sredo 24. 6. 1981 so v dijaškem domu Slovenskega šolskega društva že četrtič podelili bralne značke ter knjižne nagrade dijakom in dijakinjam, ki so med šolskim letom marljivo brali dela novejših slovenske književnosti. Tudi letos je akcija bralnih značk v Celovcu organizirala Slovenska študijska knjižnica, katere vodja mag. Mallejeva je med šolskim letom izvajala mentorstvo mladih bralcev.

Mag. Mallejeva je v uvodnih besedah z veseljem poudarila, da je tudi letos pri akciji bralnih značk aktivno sodelovalo 26 dijakov in dijakinij dijaškega doma Slovenskega šolskega društva.

Še posebej je pohvalila tiste, ki so prostovoljno prebrali več knjig kot je bilo potrebno. Zato je tudi posebej bil nagradjen tisti bralec, ki je v okviru te akcije prebral največ knjig. Letos je to bila dijakinja 2. razreda, Sonja Marko. Nagrajencem je izročila značke ter knjižne nagrade mladinska pisateljica, urednica ter prevajalka dr. Kristina Brenkova. Njenega prihoda smo se vsi, ki smo se v sredo ob tej priložnosti zbrali v hiši dijaškega doma Slovenskega šolskega društva, prav prisrčno razveselili. Brala ter pripovedovala nam je o vojnem času, ko je bila ilegalna kurirka nam vsem znanega pisatelja Prežihovega Voranca. Vsi smo z velikim zanimanjem sledili njenim izjavam. Po branju pa se je razvila živahna diskusija, ki pričča, da se mladinci — tudi najmlajši — zelo zanimajo za vojni čas ter njegove grozote, ako jim to tematiko odrasli uspešno ustrezno posredovati. Ravno to pa je v sredo izvrstno uspelo gospi Brenkovi.

Pisateljica Brenkova in vodja SŠK mag. Mallejeva pa sta obiskali tudi mlade bralce v Selah-Kotu in jim podarili značke ter knjižne nagrade. Nalogo mentorstva je tukaj marljivo opravljal gospa Velikova, kateri se je Mallejeva v imenu SŠK za njeno požrtvovalno delo tudi zahvalila. Brenkova je selškim otrokom prebrala nekaj izredno posrečenih otroških pesmic, mladina pa ji je pod vodstvom domačega učitelja Užnika ubrano zapela 2 pesmi.

Bralne značke je tudi letos darovala Zveza bralnih značk Slovenije, knjižne nagrade pa Slovenska prosvetna zveza. Mag. Mallejeva se je v imenu SŠK obema zahvalila, otroke pa pozvala, da bi tudi naslednje leto tako marljivo brali slovenske knjige.

NA PRIREDITVI „KULTURKONTAKTE 81“:

Razprava o domovini kot kulturnopolitičnem pojmu

Gradiščajsko mesto Mattersburg je letos bilo prizorišče prireditve „Kulturkontakte 81“, ki jih prireja Avstrijska družba za kulturno politiko (Österreichische Gesellschaft für Kulturpolitik). Kot znano, je to organizacija, ki je takorekoč v rokah socialistične stranke in ki združuje avstrijske književnike, likovne umetnike in druge kulturne delavce.

Imenovana organizacija letno vabi kulturnike iz cele Avstrije, da se srečajo in v raznih delovnih krožkih in v plenumu obravnavajo razne kulturnopolitične vprašanja. Tako so preteklo soboto in nedeljo v kulturnem centru v Mattersburgu razpravljali o tem, kakšen pomen ima domovina kot kulturnopolitičen pojem. Poleg Karla Blecha, vicekanclerja dr. Sinowatza in dr. Dieterja Kramerja, je bil glavni referent tudi pisatelj Peter Turini.

Izšla je nova številka „Die Brücke“

Pred nami je spet nova številka koroške kulturne revije „Die Brücke“. Gre za drugo številko letošnjega letnika, ki prinaša bogat pregled kulturnih dogodkov in letošnjem poletju na Koroškem.

Osrednja tema je posvečena koroški pisateljici Ingeborg Bachmann; revija prinaša neobjavljena besedila iz pisateljice zapuščine in s tem odpira nove dimenzije te brez dvoma velike besedne umetnice nemškega kulturnega prostora. V ospredju pa je tudi velika literarna nagrada, katero pod imenom pokojne pisateljice vsako leto razpisujeta in podeljujeta mesto Celovec in celovski radio. Prav tako je v reviji govora o koroškem poletju — Carintischer Sommer, znanih glasbenih prireditev v Osojah, Beljaku in Spittalu. V reviji sta predstavljena likovna umetnika Wolfgang Walkensteiner in Meina Schellander, medtem ko Christiane Bulfon predstavlja koroško arhitekturo gradnje enodružinskih stanovanjskih hiš, eden od prispevkov pa obravnava lesne konstrukcije za gradnje raznih objektov, zlasti razstavnih in drugih večjih prostorov. Brez dvoma je eden najzanimivejših prispevkov znanstvena obravnava dr. Wilhelma Mayerthalerja o otroškem govoru in o otroškem jeziku.

Druga številka „Die Brücke“ prinaša še vrsto raznih prispevkov, med njimi razpravo o gledališkem festivalu „Spectrum 81“ in o besedni operi „Daidalia“, katero je napisal Anestis Logothetis.

Končno ne gre prezreti prispevka Bogdana Pogačnika, ki poroča o kulturnem življenju v SR Sloveniji, pri čemer se ustavlja ob različnih jubilejih kot je 40-letnica ustanovitve Osvobodilne fronte, 30-letnica smrti pisatelja Lousi Adaniča in 30-letnica Slovenskega okteta, pisec pa tudi predstavlja nekatera nova književna dela slovenskih pisateljev kot sta Mira Mihelič, Jože Javoršek in drugi.

Seveda je na skoraj sto straneh obsegajoči junijski številki „Die Brücke“, še vrsta prispevkov literarnega in publicističnega značaja, in spet je priložen grafični list, pri katerem gre za delo slikarke Meine Schellander z naslovom „aktivni počitek“.

Nova številka „Die Brücke“ je med drugimi za ceno šil. 50.—na voljo tudi v knjigarni „Naša knjiga“ v Celovcu.

mlajši in je za to funkcijo najbolj pripravljen, saj dela na domači Posojilnici, tudi stanuje v Železni Kapli tako da je vsak čas dosegljiv. Njegova namestnica je Traudi Uršič, ki od ustanovitve vodi drugo folklorno skupino. Zaradi boljše povezave s SPZ smo za drugega

nišču dosti veliko, predvsem pa vedno ogrevano in suho sobo, kjer lahko vadi in se tam tudi dobro počutimo; golovo pa to ni stalna rešitev in bo pri domačih gospodarskih podjetjih treba tako dolgo prositi, da bo prišlo do konkretnega rezultata.

Peršmanova domačija naj bo spomenik in kraj srečanja

Na posvetu v Železni Kapli so zadnji nedeljo zastopniki 7 organizacij skovali konkreten načrt delovne akcije, s katero bo obnovljena in za nove naloge prirojena Peršmanova domačija v Lepeni pri Železni Kapli. Na iniciativo Zveze koroških partizanov in Zveze slovenske mladine bo preurejena hiša, v kateri so nemški nacisti 14 dni pred dokončnim zlomom Hitlerjeve diktature zverinsko pobili Peršmanovo družino. Hiša bo urejena tako, da bo spominjala na grozodejstva fašistov, na odpor slovenskega naroda v NOB, hkrati pa bodo prostori služili za srečanja mladine, planincev, antifašistov in

drugih. Ta zgodovinski kraj z bolečo zgodovino naj bi postal nov viden spomenik in kraj srečanja za ljudi od blizu in daleč.

Pod vodstvom strokovnjakov domačih podjetij bodo skupine mladincev delale v etapah. Delovne

skupine, ki jih bodo sestavljali deloma mladinci iz Slovenije in s Koroške, deloma pa tudi iz drugih krajev Avstrije, bodo začele z de-

lom 10./11./12. julija. Mladinci bodo prespali v šotorih, poskrbljeno pa bo tudi za toplo jed. Delo bo koordiniral poseben odbor Zveze slovenske mladine, odgovorni koordinator na licu mesta bo Furjan Fridl. Dosedaj so zasedeni seveda šele prvi delovni termini in organizatorji pozivajo vse, ki jim je takšen spomenik in kraj srečanja pri srcu, da se povežejo z ZKP in ZSM ter se javijo za delovno akcijo ali drugo podporo.

Udeleženci nedeljskega posveta so si ogledali projekt tudi na licu mesta (na sliki so udeleženci pred domačijo) ter v diskusijah pretehtali možnosti za delovno akcijo. Med udeleženci sestanka je bil tudi avstrijski antifašistični borec iz Leobna Max Muchitsch, ki bo kot vsi drugi skušal pridobiti podporo pri ljudeh svojega kraja.

Poslovilni večer maturantov Slovenske gimnazije v Globasnici

Zadnji torek 23. junija so se maturantje slovenske gimnazije zbrali pri Šoštarju v Globasnici, da bi skupno s starši in učiteljskim zborom slavili maturo. Prvič v zgodovini slovenske gimnazije so slavili maturo skupno kar trije razredi. Takšen dogodek se verjetno ne bo tako hitro ponovil. Pred slavljem pri Šoštarju je bila v Globaški cerkvi maša, ki sta jo obhajala (maševala) gospoda Čegovnik in Polanc.

Ob tem pomembnem dogodku za dijake so jim zadnjikrat v tem okviru spregovorili razredniki in napravili bilanco zadnjih 8 let. Po večerji sta spregovorila tudi dvorni svetnik dr. Valentin Inzko in rav-

natelj dr. Reginald Vospernik. Svojim učiteljem pa so se zahvalili zastopniki dijakov ter jim v spomin izročili spominska darila.

Iz govora prof. Milana Kupperja, razrednika 8. b razreda, objavljamo nekaj glavnih misli.

„Spoštovani starši! Z dejstvom, da ste zaupali svoje otroke v času najhujše zaostritve odnosov med narodom v deželi naši gimnaziji, ste dokazali svojo značajnost in odpornost kot Slovenci in ste dokumentirali svoj čut za gospodarske in kulturno-politične potrebe naše narodne skupine. Kljub Slovencem nenaklonjenemu vzdušju na Koroškem ste izpričali, da verujete v bodočnost našega življa. Dali ste mladim vzgled in smernico poštenosti. Za to in za vašo požrtvo-

valnost iskrena vam hvala!

Drage maturantke! Dragi maturanti! Prav šele ste prejeli svoja zrelostna spričevala. Z opravljeno maturo ste se vsaj nekoliko oddaljili svojim staršem. Nebroj skrbi in osebnih žrtv, ki so jih investirali v vašo lepšo bodočnost, se jim danes obrestuje.“

Nadalje je razrednik orisal razvoj 8. b razreda, navedel uspehe šolarjev ter jim živo predočil tudi odsotnost od pouka. Nadaljeval je: „Draga dekleta in fantje! Prej ali slej boste odkrili, da si nič niste prihranili, da ste se goljufali sami. Tedaj bodite odkriti in ne blatite gimnazije, da vam je premočno nudila! Življenje nam je bilo podarjeno, a življenje nam nič ne podari. Vsega si je treba priboriti ob vztrajnem delu, ob permanentni izobrazbi. Kot geograf vam smem svetovati: hodite po svetu odprte glave, odkrivajte si ga s trajnim marljivim delom. V borbi za delovna mesta, ki se je že vzplamtel, štejeta po zakonu ponudbe in potrebe — za koroškega Slovenca še posebej — le dva mogoča činitelja: izobrazbeni kapital in kvaliteta! Če bi s prizadevnostjo dosegli višje položaje — kar vam iz srca želimo — zavedajte se, da je geocentrični sistem propadel in tudi v osebnem življenju ni realen.“

Kot športnik in učitelj vam kličem: ohranite si zdravje telesa in duha s trajnim in marljivim delom na sebi in svoji osebnosti. Skušajte v vsakodnevni človeških odnosih spoštovati zakone „Fair-play-a“. Uspeh za vsako ceno na stroške partnerja ni pravi uspeh. V današnjem svetu komolčarstva si skušajte ohraniti idealizem in poštenost — valuti, ki sta veljavni povsod. Spoštujte gledanja drugih brez vsakih predsodkov in ceniti samega sebe. A ne precenjajte se. Skušajte problemom, s katerimi boste konfrontirani priti do dna in ne zadovoljite se s še tako privlačno fasado. Ne ocenjujte ljudi po besedah, temveč edinole po dejanjih. Več biti, kot veljati pred drugimi, bodi naše vodilo! Bodite vzorni! Ne terjajte nikdar več od drugih, kot ste pripravljeni sami storiti. Negujte svojo tankočutnost za seismograf, ki ga nosi vsak v sebi: svojo vest, ki zanesljivo registrira vsak tresljaj.“

Zavedam se, da bi bile vse te misli in bi bili vsi ti nasveti ob slovesu odveč, če vi ne bi bili dojel duha, v katerem sem vas skušal spremljati vsa vaša gimnazijska leta v dobrih in slabih dneh in ob vseh svojih napakah, ki mi jih upam ne boste zamerili. Le to mi pustite, da vam še zadnjič nalagam na srce: ohranite zvestobo svojemu narodu v besedi in dejanjih. Ne vem učinkovitejše formulacije, kot jo je našel vzgojitelj v dijaškem domu SŠD tov. Rovšek ob večeršnjem maturitetnem slavlju. Zato se mu pridružujem: tudi zame velja: zelo bi me bolelo, če bi vas kdaj srečal in vaši otroci ne bi znali slovensko!

Mnogo sreče in uspeha vam želim na vaši nadaljnji življenjski poti iz vse duše in iz vsega srca!“

Rudi Benetik, udeleženec dneva mladine v Filežu

Dijaški kulturni dnevi v prostorih slovenske gimnazije

Danes v petek 3. julija med 15. in 20. uro imate še možnost obiskati zadnje prireditve v okviru „Dijaških kulturnih dnevov“ v prostorih slovenske gimnazije. Prirejata jih zastopstvi dijakov Zveze gimnazije

Völkermarkter Ring 27 (direktor dr. Einspieler) in Zvezne gimnazije za Slovence. Sodelovanje med dijaki obeh gimnazij se je razvilo v zadnjem letu ob izdajanju skupnega dvojezičnega dijaškega lista in diskusijah.

Vodja zborov 1. Zvezne gimnazije Dietmar Pickl poje skupno z zborom zadnje possem otvoritvenega programa. Zbor je odlično zapel tudi pesem „Pojdaj v Ruto“.

Sedanja prireditev je posvečena v prvi vrsti sodobnim koroškim literatom, od torika do danes nastopa skupno 16 literatov in likovnih umetnikov, med njimi Werner Lassnig, Bernhard Bünker, Gustav Januš, Jan-ko Messner in cela vrsta mlajših še neznanih talentov. Sodeluje igralska skupina 6. razreda glasbene gimnazije v Vetrinju; zaigral je ansambel JAGADANI, ki ga sestavljajo dijaki Zvezne gimnazije za Slovence. Danes pa se bodo med drugim predstavili še člani publikacijske revije Collage, ki objavlja mlade koroške literate. Na ogled pa je tudi razstava o dvojezičnosti in likovna razstava, bazar o tretjem svetu pa ponuja informacijo in robo iz držav v razvoju. Ob otvoritvi sta se pa predstavila tudi oba šolska zborov, pod vodstvom prof. dr. Joško Kovačiča oz. mag. Dietmar Pickla.

2. SLIKARSKI EX TEMPORE NA TEMO „PODOBE NADIŠKIH DOLIN“ Rudi Benetik dobil 4. nagrado

Soboto 27. junija 1981 je prejel naš mladi likovni umetnik Rudi Benetik (doslej še samouk) v Beneški galeriji v Špetru (San Pietro al Natissone) 4. nagrado društva beneških likovnih umetnikov. Med 6. in 21. junijem je Društvo beneških likovnih umetnikov priredilo 2. slikarski ex tempore, na katerem so sodelovali umetniki iz Italije, Slovenije in Koroške. Skupno jih je letos sodelovalo 74, med njimi tudi profesorji umetniki. Posebej so se ex tempore udeležili tudi otroci, ki obiskujejo otroške vrste, osnovno šolo ali nižjo srednjo šolo. Del razstave, ki bo odprta še do 5. julija, sestavljajo torej tudi dela otrok, ki so bila posebej nagrajena.

Ob treh zaporednih sobotah in nedeljah so imeli umetniki možnost izdelati eno ali več slik. Izbrana teme je bila povsem prosta, prav tako tudi tehnika. Dela pa niso smela biti večja kot 100 cm. Slike so umetniki anonimno oddali, ocenila pa jih je kvalificirana žirija, v kateri so bili med drugim strokovnjaki kot G. Tavagnacco, A. Colo in R. Zufferli. 4. mesto našega mladega rojaka štejemo lahko kot izredno lepo uvrstitev med tako sposobnimi izučenci umetniki in samouki.

Prvo nagrado je dobil Tarcisio Mecchia iz Vidma, drugo sta si delila Desiderio Švaro iz Trsta in Klavdij Tuta iz Nove Gorice, tretjo pa je dobil Remigio Giorgintini z okolice Tarcenta. Prvim petim so podelili zastopniki deželnih in pokrajinskih javnih ustanov trofeje in pokale. Vsi likovni umetniki pa so prejeli še diplomu o udeležbi.

Rudi Benetik si je izbral na temo „Podobe iz Nadiških dolin“ motiv v hriboviti vasi Clastra, ki jo je leta 1976 zrušil potres. S svojevrstno lakovsko tehniko je na iverni plošči upodobil ruševine iz te vasi, vendar pa ne na tradicionalni način, ki je prevladoval med udeleženci, temveč avantgardistično, kakor sam pravi.

Razstavo v Špetru bodo zaključili v nedeljo 5. julija ob 20. uri.

Blajs Amalija-Draga - 70 let

Amalija Blajs je ena številnih požrtvovalnih in junakih mater, ki so se med drugo svetovno vojno od prvega trenutka naprej uprle proti fašistični diktaturi. Nemci so ji ubili moža in očeta. Že leta 1942 so bili pri njej doma konspirativni sestanki, so se oglašali partizani in dobili vso možno podporo. V njeni hiši se je oglašil tudi Kranjčev bataljon. Po iz-

daji je 12. oktobra 1943 prišla možna nemška policijska patrulja, da bi odpeljala vso družino. Bratu njenega moža Joziju in njej je uspelo, da sta jim zbežala. Do junija 1944 je sodelovala v partizanih. Pod Gladko pekojo nad Šentlupšom, v nekem bunkerju so jo po ponovni izdaji Nemci aretirali in v strašnim mučenjem odpeljali v Ravensbrück, kjer je trpela do konca vojne.

Ob 70-letnici, ki jo je obhajala 24. junija v Lobjniku pri Železni Kapli, so zastopnice Zveze slovenskih žena obiskale Amalijo Blajs-Drago in ji čestitale ter ji želele še mnogo zadovoljstva in sreče.

SPOROČILO UREDNIŠTVA

Zaradi pomanjkanja prostora, tokrat nismo mogli objaviti vseh prispevkov naših sodelavcev. Upoštevali jih bomo v prihodnji številki. Prosimo za razumevanje!

ČESTITAMO!

Naš rojak dr. Andrej Moritsch, doma iz Plešič v Zilji, ki je bil kot zgodovinar doslej asistent na dunajski univerzi, je bil pred nedavnim imenovan za docenta s pravico predavanja in bo že v prihodnjem semestru začel predavati na dunajski univerzi.

K poklicnemu priznanju, ki ga brez dvoma predstavlja imenovanje za docenta, dr. Moritschu iskreno čestitamo in mu želimo mnogo uspehov pri nadaljnjem delu!

ČESTITAMO

Anica Gasser iz Bilčovsa, absolventka slovenske gimnazije v Celovcu, je na dunajski univerzi končala študij ekonomije in dosegla naslov magistra. Iskreno čestitamo!

ČESTITAMO

Absolvent slovenske gimnazije v Celovcu, Janko Malle iz Slovenjega Plajberka, je na dunajski univerzi končal študij zgodovine in filozofije in s tem dosegel naslov doktorja filozofije. Iskreno čestitamo!

Menjava denarja

Stanje v četrtek 2. julija 1981		Šil.
Za 100 dinarjev dobite	40.00	Šil.
Za 100 dinarjev plačate	44.00	Šil.
Za 100 lir dobite	1.39	Šil.
Za 100 lir plačate	1.48	Šil.
Za 100 mark dobite	696.50	Šil.
Za 100 mark plačate	712.80	Šil.

Ribniški oktet gostoval na Trati in v Pliberku

Pesem, zapeta iz grl odličnih pevcev vedno razveseli in navduši. Tako je bilo preteklo nedeljo, ko je v organizaciji Slovenskega prosvetnega društva v Borovljah, pri Cingelcu na Trati gostoval Ribniški oktet, slednji je potem še koncertiral v dvorani gostilne Schwarzl v Pliberku, kjer je bil gost SPD „Edinost“.

Gustav Ipavec, Fran Levstik, Ubald Vrabec, Slavko Mihelič, Pavle Kernjak, Zdravko Švikaršič, Daniso Bučar, Rado Simoniti, Uroš Krek, France Marolt in drugi, so bili skladatelji, katerih pesmi je Ribniški oktet pel na koncertih na Trati in v Pliberku. Iz navedenih imen skladateljev je razvidno, da je Ribniški oktet izvajal spored popularnih slovenskih narodnih in umet-

nih pesmi. Nikakor pa ne gre prezreti tudi nekaterih dalmatinskih pesmi, ki jih je umetniški vodja Andrej Štrukelj vpletel v koncertni program. Prav tako ne moremo mimo dejstva, da nas je ta priljubljeni vokalni ansambel ki je že večkrat gostoval na Koroškem, tokrat presenetil z vrsto novonašturinanih pesmi, pri čemer pa se je držal

svoje koncepcije, namreč, peti pretežno narodne pesmi.

O kvaliteti petja Ribniškega okteta lahko strnimo naše navdušenje s kratkim izrazom: čudovito! Tako je bilo pri Cingelcu in v Pliberku. Koncert v Pliberku je bil povezan še z jubilejem našega dolgoletnega zborovodje Valentina Hartmana, ki letos slavi 50-letnico delovanja na pevskem področju. Valentin Hartman je Ribniški oktet pozdravil s pesmijo svojega pliberškega moškega zbora, gostje pa so mu za njegov jubilej podarili sliko Ribniškega okteta.

Na nedeljskih koncertih, ki sta bila dobro obiskana, smo videli tudi predstavnike političnega in kulturnega življenja. V Pliberku je bil na koncertu celo župan Franc Mikusch, podžupan Fric Kumer, kulturni referent Valentin Vavti, centralni zborovodja SPZ Hanzej Kežar in drugi.

ČESTITAMO

Pred dnevi je Roman Schellander iz Čahorč pri Kotmari vasi, absolvent Zvezne gimnazije za Slovence, promoviral na dunajski univerzi za doktorja medicine. K temu uspehu iskreno čestitamo!

Šentjakob v Rožu — tržna občina

Občina Šentjakob v Rožu je postala tržna občina. Razumljivo, da so Šentjakobčani ta dogodek slovesno proslavili. Ko občani tržne občine imajo sedaj tudi svoj grb, ki predstavlja ščit z vrisano školjko in vrtnico. Slavnostna govornika na slavnostni seji v Kulturnem domu sta bila prezident koroškega deželnega zbora Josef Guttenbrunner in šentjakobski župan Janez Gressl. Župan Gressl je nakazal velike dosežke na gospodarskem področju in izrazil željo, da naj ta razvoj služi tudi v bodoče zadovoljstvu in miru v občini. Govor je imel v obeh deželnih jezikih. Predsednik Josef Guttenbrunner pa je iskreno čestital občanom k temu velikemu dogodku in v imenu deželnega glavarja Leopolda Wagnerja predal listino o proglasitvi šentjakobške občine v tržno občino.

Razumljivo je, da je takšna podelitev naslova veliko priznanje za občane, ki so ta akt tudi temo primerno proslavili. Impozantna je bila povorka, v kateri so sodelovali — šentjakobška kulturna društva med njimi SPD „Rož“ s transparentom „Žive naj vsi narodi — Es lebe die Völkerfreundschaft“, folklor, športniki, obrtniki itd. Na zaključku nedeljske prireditve v Kulturnem domu pa je bila še predstavitev kulturnih društev nove tržne občine, kjer je nastopil tudi mešani pevski zbor „Rož“ pod vodstvom Lajka Milisavljeviča.

V zvezi s slovesnostjo poimenovanja tržne občine so tudi kulturni dnevi od 29. junija do 11. julija z razstavo koroškega slikarja Josefa Tichyja, s pevskimi nastopi, klavirskim koncertom, zabavnim sporedom itd.

Ob priložnosti proglasitve Šentjakoba v tržno občino, je leta izdala brošuro z opisom geografskega, zgodovinskega in narodnostnega položaja občine. Brošura bi bila prav gotovo zanimiva, če bi pisec objektivno poročal o narodnostni problematiki. Na žalost pa je zastopal stališče Slovcem

najbolj nenaklonjenih krogov, češ da je šentjakobška občina danes pretežno nemška, za dokaz pa navedel jezikovni popis leta 1967, ki smo ga koroški Slovenci bojkotirali in ga smatramo za statistični genocid. Ta „nenavadni padec“ slovenskega življa v občini pisec pripisuje naravni asimilaciji, kar pa je seveda velik nesmisel.

Upravičeno se Šentjakobčani tudi sprašujejo, zakaj brošura ni dvojezična, ko pa sta župan Gressl in učitelj Slicker uvidela potrebo in govorila dvojezično.

Matjaž je še nekaj časa držal dozo v rokah in začel spretno, jasno in privlačno govoriti. Vse, kar je povedal, je bilo tako izrečeno, da je rastle vera v poslušalca po edincu, da se je strnila gmota ljudi v enotno zavest, če so ga poslušali številni različni ljudje. Matjaž je imel izkušnje. In še večje sposobnosti. Dolgo je govoril bradač z velikimi prodornimi črnimi očmi. Vse o zgodovini in trenutni politični situaciji, pa o vojaškem stanju na nemških frontah. Govoril je počasi, premišljeno in vsakemu razumljivo. Njegova beseda je imela človečanski žar!

Pevcovdja Korej je bil že v gestapovskih krempljih, pa je z vrtoglavi pogumom še ušel v svobodo domačih slovenskih gozdov. Ko je prvo noč prespal v neki šupi blizu domačij in je jutraj ugotovil, da ne ve, kam se bo sedaj djal, se je šele predirljivo zavedel: Kam? Po izdajstvu mitinga nad trgovcem je sicer po nekaj dneh še videl Staneta, ko se je ves opraskan in zdelan privlekel skozi Kaplo in se potem vrnil v smer Obvrhja. Kje pa je sedaj zveza zanj, ni vedel...

Ko je nekako predanil višje v ojestrovškem gozdu in ugibal in pretehtaval, ga je podzavestno vleklo proti Peci: Tam nekje je Matevž! Tam nekje so še drugi novi gošarji...

Naslednji dan čaka za plotom, kar nepopustljivo lačen, blizu domačije Matevževe tete. Tako dolgo, da končno le zagleda od daleč hlapca Francija, sina Priševe Neže. Najprej ga nasiti. Niti pri hiši ne pove najmlajši hčerki. Potem pa najdeta rešilno misel: Matevž!

Samo Franči je bil na tekočem, da se Matevž zadržuje na različnih krajih. Kaj bi vlačil Koreja s sabo in bi jo mahala proti Peci, če je Matevž kje drugje? Ne, on naj počaka tukaj. Gospodinja bo naročil, kako in kaj, on pa bo nekaj dni odsoten. Kaj bo z delom? Čakalo bo! Delo

Zveza koroških partizanov
Področni odbor Pliberk

Slovensko prosvetno društvo
„Edinost“ v Pliberku

V A B I L O

OB DNEVU VSTAJE SLOVENSKEGA NARODA

VABIMO NA

2. spominski pohod na Komelj „Po poteh Domnove čete“

ki bo v nedeljo 19. julija 1981

Zbirališče je od 8. do 8.30 ure (po avstrijskem času) pri tovarišu Janku Apovniku v Borovju štev. 32 pri Pliberku (Woroujach bei Bleiburg). Apovnikova hiša je ob cesti, ki vozi iz Pliberka proti državni meji — Holmec, 2 km pred mejo na razpotju Šmarjeta — gostilna Kos.

Odhod od Apovnika bo ob 8.30 uri preko Šmarjete do spomenika padlim partizanom na Komeljnu, kamor bomo prispeli ob 12.30 uri, kjer bo kratka spominska svečanost potem pa partizanski miting. Za malico in pijačo bo preskrbljeno. Ob 15.30 uri skupen odhod v dolino.

Na pohodu bomo obujali spomine na težke čase naše narodno osvobodilne borbe in se spominjali vseh tistih, ki so v tem težkem času trpeli in dali svoja življenja za našo svobodo.

Na ta II. spominski pohod vabimo vse, posebno še naš mladi rod, da se bo še bolj seznanil z našo slavno preteklostjo. Pot pohoda je dolga 10 km v eno stran. Za tiste, ki imajo s seboj otroke, pa je možno, da se priključijo pohodnikom sredi poti pri Tomažu v Šmarjeti. Za vse tiste, ki pa te poti ne zmorejo zaradi boleznih ali starosti, pa je zbirno mesto pri spomeniku ob 12.30 uri.

ŠT. PETER PRI ŠENTJAKOBU V R.

Zaključna prireditev strokovne šole

Št. Peter pri Šentjakobu v Rožu je znan po tem, da sta tam strokovna šola za ženske poklice in dvojezični otroški vrtec, dve instituciji torej, ki mnogo koristita naši narodni skupnosti v boju za obstoj. Šola kot otroški vrtec vzgajata mladino v duhu medsebojnega razumevanja in spoštovanja.

Prejšnjo soboto 20. in nedeljo 21. junija je bila ta šola prizorišče zaključne prireditve, v okviru katere so dekleta pokazala vse tiste spretnosti, ki so si jih pridobile v šoli. Poleg razstave so dekleta dale tudi izredno privlačen kulturni program z igrice „Sveti Florijan v luni“, ki jo je režiral mag. Peter Sticker, s petjem pod vodstvom prof. Jožeta Ropitza in plesom, ki ga je našturila koreografinja Hedvika Jamšek.

Pozdravni nagovor ob zaključni prireditvi je imel dr. Janko Zerzer. Med drugim je Rož označil za domovino pomembnih mož, znanstvenikov, pesnikov in umetnikov in pozval vse navzoče posebno mladino, naj se zaveda tega poslanstva in da se naj vsi prizadevajo, da bi postal Rož spet to, kar je nekdaj bil.

Iz vsega tega kar smo videli in slišali na zaključni prireditvi ni težko uganiti, s kakšno vneto se šolske

sestre prizadevajo mladini dati tiste znanja, ki ji bo v korist v poznejšem življenju.

Da je dejavnost šolskih sester v Šentpetru močno povezana z ljudstvom, je pokazal tudi obisk zaključne prireditve in razstave. Publika je sestavljala ljudstvo iz vseh treh koroških dolin, med njimi tudi zastopniki cerkvenih in kulturno političnih ustanov in organizacij, jugoslovanski konzul v Celovcu, Alfonz Naberžnik s soprogo in šentjakobski župan Janez Gressl.

OKRAJNA PISARNA PLIBERK
posluje
vsak torek od 9. do 12. ure
V pisarni bo:
7. 7. 1981
Marjan Pečnik

Valentin Polanšek

89

BRATOVSKA JESEN

II. del

Matjaž je naredil na Matevža izredno pomirjevalen in možat vtis. Načel pa je Matevž najprej to, kar ga je zadnje dneve tako bolelo: Izvedel je iz kapelške strani, da sta Ivan-Johan in Stane nekje blizu Kaple zašla v gestapovsko zanko. Bajne sta ušla, ni pa nobenega dokaza, da sta živa. Nihče ju po tistem ni videl. Cela organizacija OF se je podrla. Prokleta izdaja. Množično zapirajo ljudi od Borovlj do Kaple in Reberce. Tudi Ivan-Johanovo sestro Micko so zaprli. Pa Lenartovega brata Jurija in ženo. Kam so djali njune mladoletne fante, niti sedem let jim ni! Tudi za Obirjem so zagrabil človeka, ki je spretno skrival in zdravil ranjenca od prvega spopada slovenskih borcev z cesarjci nad Apačami. Kam se je ranjenec vtaknil? Ničesar ne vemo! Kako je mogoče, da se podre tako dobro začeto delo? Toliko odborov OF! Zdaj pa...

Matjaž je opazoval pripovedujočega in zbrano poslušal. Ko je nastal premor, je Matjaž čez nekaj časa vzel cigaretno dozo iz žepa:

„Si boš cigareto zvil, ali zbuclal, kakor pravite Korošci?“

Matevž je povedal, da že dolgo ni kadil in da ni vedno kadil.

„Samo tako v odmorih, kadar sem godel za ples. To je bilo še pred vojno.“

Nikomur ni treba živeti na „samotnem otoku“

Sosedje so ljudje, ki jih srečujemo dan za dnem. Pozdravljamo se, pogovarjamo o vsakdanjostih, drug drugemu naredimo kdaj drobno uslugo. Madžarski pregovor pravi, da ni noben človek tako bogat, da ne bi potreboval dobrih sosedov. Je pa tudi znana resnica, da ne more nihče živeti v miru, če ima sosedje, ki so hudobni in uživajo v drobnih (ali manj drobnih) naganjih. Sovraštvo med sosedji se pogosto začne z malenkostmi, nato pa preraste v neprijetno in dolgotrajno nadlogo. In pokličemo na pomoč še eno resnico: namreč, da je odmev vselej tak, kakršen klic, ki ga sproži, torej nam mora biti jasno, da si je treba za dobre sosedske odnose prizadevati. Obojestransko naklonjenost, popustljivost in ustrežljivost bodo rodile sadove. S sosedji bomo živeli v miru in slogi, nemara celo v prijateljstvu.

Ljudje, ki stanujejo v velikih betonskih soseskah in stolpnih, se včasih počutijo, kot bi bilo njihovo stanovanje samotni otok. Srečujejo ljudi, vendar jih ne poznajo in se z njimi ne pozdravljajo.

Se bojijo prevelike, vsiljive zaupljivosti? V trenutku stiske, ki jo od časa do časa doživi vsak od nas, so ljudje v veliki stolpnici osamljeni, čeprav živijo v človeškem čebelnjaku. Zanimarili so sosedske odnose, takrat, ko bi sosedje najbolj potrebovali, pa ne vedo, na koga bi se obrnili.

Poskusimo čimprej navezati dobre sosedske odnose. Če smo se pred kratkim vselili v nov blok, se seznanimo s sosedji, če živimo že dlje časa v sosedstvi, poglobimo stike, ki smo jih že navezali, udrimo naključna znanstva. Bodimo prijazni, vendar ne vsiljivi.

Kadar se vselimo v novo stanovanje, se seznanimo z najbližjimi sosedji. Pozvonimo, predstavimo se jim. Če srečujemo na stopnišču ali v dvigalu ljudi, ki so nam že na pogled všeč, jih lahko ogovorimo in povabimo na kavo. Takšen obisk je kratek, neobvezen, iz njega se sicer lahko razvije prijateljstvo, lahko pa tudi mirno ostanemo v manj pristranskih odnosih, če opazimo, da si s temi ljudmi pravzaprav nimamo kaj povedati.

Marsikdo bi prav rad navezal tesnejše stike s sosedji, pa se boji, da bo njegov poskus neuspešen. Zato se iz negotovosti zateka v posmehljivost in vzvišenost. To je zagotovo najbolj napačna pot. Kaj nas stane, če pozdravimo raje enkrat preveč kot enkrat premalo? Pozdrava je vesel vsakdo, pa naj stanuje v naši hiši ali pa prihaja le k znanec na obisk.

Hitro bomo navezali stike, če bomo ustrežljivi. Starejši ženski pomagamo nesli nakupovalno torbo do vrat stanovanja, materi, ki gre z dojenčkom na sprehod, pomagamo nesli voziček po stopnicah. Drobne usluge so najboljša pot do prijateljstva in dobrega znanstva.

Znanstvo navežemo tudi tako, da kdaj poprosimo za drobno uslugo. Pri sosedu si sposodimo sol, ki nam je je zmanjkalo, lahko ga prosimo, ali smemo telefonirati, če sami nimamo telefona. Pazimo pa, da izposojeno vselej vrnemo (raje malo več kot premalo), da telefonski pogovor plačamo, da s sponjanjem nismo prepogosti in ne prenadležni.

Potrpežljivost je za dobre sosedske odnose nadvse pomembna. Nikakor ne bomo mogli živeti v mirnem prijateljstvu, če bomo sosedu za vsako glasnejšo glasbo z njegovega gramofona zvonili pri vratih. Kadar je hrustel zares premočan, pa se pritožimo vljudno. Torej: „Poskušam zapasti, žal ne gre. Vaš televizor je preglasen.“

Za dobre sosedske odnose je prav tako zelo pomembno, da znmo reči „ne“. Če nas sosedji prosijo, da bi jim varovali kanarčka, medtem ko pojdejo na dopust, jim lahko rečemo „ne“, namesto da sprejmemo dolžnost in se potem dva

Nasveti za varčnejšo vožnjo

Najvarčnejši je prav gotovo tisti voznik, ki pušča avtomobil v garaži in hodi po mestu peš. Iz kraja v kraj pa ne moremo peščiti in avto imamo navsezadnje zato, da se z njim kam peljemo. Ni vseeno, kako vozimo. Z razumom vožnje lahko prihranimo precej bencina. Namesto da se odpovemo udobni vožnji z avtomobilom, raje premislimo, kje grešimo: nekatere navade in razvade so namreč krive, da avto porabi več bencina, kot bi ga smel. Vsi vemo, da za zelo hitro vožnjo porabimo več goriva kot za zmerno hitro. Zato tudi velja omejitev hitrosti na naših cestah. Koliko voznikov pa jo upošteva? Vse premalo, bi lahko rekli. Poleg tega ne pomaga dosti, če vozimo z varčnimi 80 kilometri na uro, pa imamo na strehi nosilec za smuči, prtljažnik, ali pa vozimo po suhih cestah z zimskimi gumami. Vozniki, ki švigajo po mestu od semafora do semafora, sunkovito speljujejo in sunkovito zavirajo, se ne zavedajo, kako negospodarna je takšna vožnja, jezijo pa se, da je bencin vsak dan dražji. Nasvet vsem, ki bi radi zmanjšali porabo bencina, ne da bi se odrekli avtomobilu: vozite umirjeno, gladko! Zavirajte samo takrat, ko je zares potrebno.

ČIM VEČ GORIVA NATOČIMO, TEM VEČJA BO PORABA

Strokovnjaki so izračunali, da ni gospodarno če natočimo vsakokrat poln rezervoar goriva. Varčnejše ravnanje tisti vozniki, ki napolnijo rezervoar le do treh četrtin. Iz prepolnega rezervoarja se bencin na ovinku poliva ali pa, kadar je vroče, izhlapi. V nič gre, čeprav smo ga pošteno plačali. Zatorej natočimo le toliko goriva, kolikor ga gre v rezervoar, ne da bi se črpalka ustavila. Potem nemo dotakni, da ne bo rezervoar prepoln.

2. ZA VSAKIH STO KILOGRAMOV LITER GORIVA

Čim več tovora prevažamo v avtomobilu, tem več goriva porabimo. Negospodarni so torej vozniki, ki vozijo v prtljažniku vse mogoče nepotrebne pripomočke, od starih snežnih verig do težkega orodja in raznih športnih pripomočkov. Za mestne vožnje izprazni prtljažnik, celo rezervnega kolesa nam pomestu ni treba prevažati s seboj, saj smo dovolj blizu doma, da lahko gremo ponj, če bi ga potrebovali.

3. SLABE SVEČKE SO POŽREŠNE

Redno in dobro vzdrževan avto porabi manj goriva. Če imamo napačno naravnani vžig, porabimo za 6 odstotkov več bencina, če imamo stare in zamazane svečke, za 10 odstotkov več, če imamo napačno naravnani vplinjač, porabimo 6 do 14 odstotkov več bencina. Kdaj ste zadnjič peljali avto k mehaniku? Kaj lahko popravite in naravnate sami?

4. ZA MANJŠI ZRAČNI UPOR

Strokovnjaki, ki so preverjali uporabnost nekaterih dodatnih delov na avtomobilu, pojejo hvalo tako imenovanim „spoilerjem“, ki jih športni vozniki nameščajo pod sprednji in zadnji odbijač. Ne gre za okrasni dodatek, ampak za pripravo, ki zmanjšuje zračni upor

med vožnjo. Poraba bencina se zaradi te nprave zmanjša tudi za 5 odstotkov.

5. KAKO DRAG JE SVEŽ ZRAK

Poleti se je prijetno voziti v avtomobilu z odprto streho, vožnja pa je dražja. Če vozi avto brez strehe s hitrostjo 100 kilometrov na uro, porabi za 20 odstotkov več bencina. Če se veter lovi v vogale, okna in kote, se poraba goriva poveča. Strokovnjaki svetujejo: med vožnjo po avtomobilski cesti zaprite vsa okna, streho in pomično strešico. Tako prihranimo bencin pa tudi prehladili se ne bomo.

6. VOŽNJA V KOLONI JE DRAGA

Polževa vožnja v strnjeni koloni je zelo draga. Če vemo, da bo promet gost in oviran, a le moramo na pot, poiščemo na zemljevidu obvoznico ali pa počakamo na tiste ure dneva, ko se bo promet zredčil. Bolje je počivati in čakati na čas, ko bo vožnja tekoča, kot pa izgubljeni živce in bencin v koloni.

7. PRTLJAŽNIK IMA SVOJO CENO

Proizvajalci avtomobilov si prizadevajo zmanjšati zračni upor vozil, da bi s tem pocenili vožnjo, vozniki pa kot da ne vedo, kaj je varčnost in kaj potrata. Ves čas vozijo na strehi prtljažnik ali nosilce za smuči, čeprav smučajo le poredkoma, in še to ob koncu tedna. Tudi tovorov ne prevažajo vsak dan. Če snamemo prtljažnik in nosilce za smuči, prihranimo s tem 5 odstotkov bencina. Dela nimamo veliko, prihranek pa je znaten.

8. DRAGA VOŽNJA S PRAZNI MI KOLESI

Avtomobilske gume rade puščajo, pritisk v zračnicah ni vedno ustrezen. S praznimi kolesi pa je vožnja dražja in tudi nevarnejša. Ob vsakem dotakanju goriva zato preverimo tudi pritisk v gumah. Z gumami zimskega profila vozimo le v zimskem času. Kadar so ceste kopne in suhe, nas zimske gume stanejo kar precej denarja. Avto namreč porabi precej več bencina, če vozimo z zimskimi namesto z letnimi gumami.

Drobni nasveti

- Ribe bodo boljše, če jih boste pred kuhanjem ali pečenjem oprale namesto v vodi v mleku.
- Prehudo osoljeno meso postane spet užitno, če ga zavijemo v platneno krpo in položimo v pesek. Po desetih urah meso izgubi sol. Na ta način napravimo užitne tudi preveč osoljene ribe.
- Mleko lahko s pridom uporabljamo za čiščenje. Linolej postane kot nov, če ga obrišete z mlekom. Usnjeni predmeti prav tako. Zlasti pri teh je mazanje z mlekom priporočljivo, ker mleko prepreči, da bi postali krhki.
- Zarjavel likalnik najlažje očistite, če zelo vročega premažete z voskom in ga potem nekajkrat potegnete po papirju, ki ste ga potresle s soljo.
- Če kuhate lečo, ji dodajte olupljen krompir. Leča bo držala lepo svetlo barvo.

ledna jezimo nad svojo ustrežljivostjo. Povemo pa: „Bojim se, da bi bilo z živaljo kaj narobe, zato vam, žal, ne morem napraviti te usluge.“

Strup za dobre sosedske odnose je opravljanje. Kadar nas kaj jezi, povemo sosedu naravnost, ne pa da mu kažemo prijazen obraz, za hrbtom pa govorimo o njem vse najslabše.

Kadar nameravamo opraviti večja popravila v stanovanju ali kadar priredimo domačo zabavo, pravočasno obvestimo sosedje.

Soseda ne jezi toliko hrup kakor pa brezobzirnost. Če pa bo vnaprej obveščen, se bo lažje sprjaznil z nemirom. Za boljše odnose lahko podkrepimo obvestilo tudi s steklenico vina, z bonboniero, s šopkom rož.

Prevelika zaupljivost je tudi med še tako dobri sosedji neprimerna. Ne zasipajmo torej sosedov s podrobni podatki o svojem zasebnem življenju, in ne pričakujmo, da nam bodo sosedje vračali zaupljivost z zaupljivostjo.

Robi in njegovi knapi so bili odslej za eno izkušnjo bogatejši.

Tedaj pa je prišla pošta, da želi Matevž takojšen razgovor z Matjažem. Tokrat je čakal Matevž spet na drugi javki in je Matjaža s stražarjema prvič zapeljal v svoj bunker. Tam sta bila še Solčavca. V posebnem prostoru so imeli daljši razgovor. Nato je bil Matjaž na voljo Matevžu, ki je orisal svojo veliko težavo glede novinca skrivača v njegovem bunkerju, ki ni upošteval njegovih zahtev glede konspiracije. Razjezeno je dodal še tole:

„Pri Vlaski imam priče, da je ta gnili človek grozil s pobegom k Nemcem in da bo kar lepo zaslužil, če izda starega dezerterja! Kaj naj naredim?“

Matjaž je bil tog in resen:

„Tako ga prijeti!“

Proti jutru tiste noči so ga matjaževci že držali zvezanega. Ob navzočnosti obeh prič je bila sodba.

„Kdor slovenski narod izdaja, ali hoče izdati, piše sebi smrtno sodbo!“

Solčavce so spravili preko mežiških terenskih zvez na varno. Matevž je šel prezimovat med matjaževce. Bunker je ostal sam. A diskretno so ga nadzorovali.

Vigredi je Matevž ugotovil, da Mihov ni izdal bunkerja. Kmalu po tistem, marca devetnajststotriinšestdesetega leta, se je zbrala doslej nepoznana skupina partizanov pri koprivškem kmetu. Matevž je gledal na vse oči. Kdo ti tam prihaja? Kdo? Kdo? Čmanov Lenart in z njim kak ducat klenih borcev. S kamniške strani prihajajo. Tam se je Lenart tolkel. Nemce je napadel v tako smelih akcijah, da je bil vrag. Levo oko je izgubil. Drugače pa je ves ognjevit in nevaren in tovariški in čisto nekaj drugega kot pred leti, ko je bil še prvi basist v Korijevem zboru.

Za drugo uro popoldne je za zbirajoče se borce napovedanega nekaj posebnega. Do tja je še dovolj časa.

Pijmo za vitkost!

Le kdo bi si mislil, da s pitjem lahko zbijamo kilograme. Le na kakšen način? Ugotovili so, da tekočina dlje časa ostane v želodcu kot pa suha ali gostotekoča hrana, in zato je želodec dlje „sit“. Jesti prenehamo pač takrat, ko je želodec nabit. Kozarec vode „obleži“ v želodcu dve uri. Če pa popijemo pol litra vode, potem ostane želodec poln dve ali tri ure. Naj velja pravilo, da je pred jedjo treba spiti precej tekočine. Seveda pijemo tud imed jedjo, da bo želodec čimpočasneje prebavljaj. Kdor pošteno pije, temu se ni treba bati dobre hrane.

No, kako naj bi pili?

1. pravilo — pijete lahko: radensko vodo, zelenjavne sokove, juhe, redke sadne sokove brez sladkorja, nesladkana čaj ali kavo, posneto mleko, vodo s kančkom kisa, limonin sok, mesno juho brez maščobe ali

2 pravilo — na dan lahko popijete najmanj 1,5 l tekočine, ki jo razporedite na več (do pet) obrokov.

3. pravilo — pred kosilom popijte polovico odmerjene tekočine, drugo pa med jedjo. Pustite požirek za čas po kosilu.

Ob orokih pa naj popijemo —

zjutraj: pred zajtrkom 2 kozarca radenske vode, med zajtrkom čaj ali kavo s saharinom, ali posneto mleko;

OPOLDAN: pred kosilom 2 skodelici juhe, med kosilom radensko vodo s kancem sadnega soka;

zvečer: pred večerjo 1 kozarec paradižnikovega soka in 1 kozarec posnetega mleka, med jedjo radensko vodo.

V vročih mesecih ali pri težaškem delu lahko popijemo dva do tri litre tekočine.

Še enkrat naj poudarimo, da tekočina polni želodec in ga počasneje zapušča kot gosta hrana. Če ob pitju ničesar ne uporabimo, 80% tekočine odteče v pol ure. Ugotovili so tudi, da hladna pijača ne škoduje želodcu, zavira nastajanje želodčnih kislin in tako duši tek.

Matjaževcev še ni vseh. Pač pa tam že prihaja Gašper in nekaj partizanov z njim.

Zdaj se rokujejo.

Ne samo rokujejo.

Objemajo se in poljublajo.

Lenart in Matevž in Gašper.

„Še malo, pa se bomo zbrali vsi tvoji nekdanji pevci, da zapojemo našo partizansko pesem, našo novo pesem iz gozda, pesem, ki je naša in narodova bodočnost!“

„Tak, tak, tovariši, prijatelji, pevci, kaj še, bratje, kje se dobimo? Ali ni to čudovita pomlad? Pomlad leta triinštiridesetega!“

Potem so si pripovedovali vse križem. Toliko so doživeli vsak zase, odkar niso bili več skupaj! Vsega ne morejo povedati v naglici. Saj bodo še skupaj. Še in še!

Nato je bil ustanovljen Prvi koroški bataljon. Za komandanta so postavili Čmanovega Lenarta, za komisarja pa Bora.

Matjaževa skupina se je kot politična enota ločila od nastalega bataljona, ki je bil sestavljen tako iz revircev kot novincev, ki so prišli s kamniške strani, pa iz okoliških domačinov kot Skala in tovariši.

Matevž je imel svoj „posebni status“ od Matjaža pismeno. Če ni dobil kake naloge bodisi od političnega bodisi od vojaškega vodstva, je šel kot samsvoj šef na terensko delo.

Tokrat ga je komandant Lenart vsekali na ramo ni še široko prijateljsko zasmejal:

„Greš z nami? Vsakega borca potrebujemo!“

Kolona se je pod večer zajedla v gozdnata pobočja. Pece in se usmerila proti vzhodu.

(Dalje prihodnjič)

To je Matjaž povedal tudi Gašperju. Gašper pa je bil iz drugačnega lesa izrezljan. Revolucionar in prekaljen v kaznilnici Karlau. Izrazil je svoje občudovanje, kako celovito je ocenil Matjaž njegovega nekdanjega pevca!

Posebno pa je moral Matjaž naglašati svojo odločitev napram Robiju in njegovim revircem knapom, ki so prihajali iz maternice slovenskega komunizma v revirjih.

„Treba je upoštevati Korošce take kot so. Zvesti so in narodni zadevi do zadnjega predani. Ideološko vsebino pa bodo dajali naši kadrovi, ki jih bomo na pomlad poslali na teren in v borbo.“

Zdaj je še Gašper dodal:

„Za koroške Slovence je celo zbranje v materinščini del naše borbe za obstoj! Kajti naša materinščina je prepovedana na Koroškem povsod, v javnosti, v cerkvi, šoli in celo doma. Nacisti kričijo z letaki: ‚Kärntner sprich deutsch! Die Sprache ist Ausdruck deiner Gesinnung.‘ Skrivaj žebremo in kolnemo še po slovensko!“

Matjaž je prepričljivo nadaljeval:

„Tudi slovensko koroško duhovščino ne smemo postavljati na isto stran reakcije in političnega nasprotnika, kot to delamo doma tukaj, ali kakor smo delali v stari Jugoslaviji. Slovenski koroški duhovnik se prav tako bori za narodni obstoj proti nemški škofijski oblasti, kot se bori slovenski koroški narodnjak proti Hitlerju in velenemštvu! Zato upoštevamo to in ne motimo koroške narodnjake, ki jih morda kdaj dobimo zbrane v družinski molitvi. Naša taktika mora tako ustrahovanega slovenskega koroškega rojaka vzbuditi, ga podpreti v skupni borbi OF, mu dati oporo, da se ne bori sam, da stojimo njemu ob strani slovenski partizani, ki se moramo s puško v roki boriti proti skupnemu smrtnemu sovražniku, ki nas vse Slovence hoče izbrisati ne samo z zemljevida, ampak tudi fizično z naše rodne zemlje!“

S celjskimi planinci v Paklenico

V petek 19. junija smo se člani Slovenskega planinskega društva Celovec odzvali povabilu celjskih planincev za skupni, trodnevni izlet na Velebit. Za nas Korošce je bilo to vsekar nekaj novega, saj nas je javdranska obala odslej le privabljalna na kopanje ali kvečjemu na krajši sprehod ob obali. Toda tokrat je zares šlo v višine, čeprav le dobrih tisoč metrov, a teh je bilo treba iz nič nadmorske višine premagati. Pot nas je vodila iz Celovca v Podjuno, kjer je Grablah prekoračila mejo in nadaljevali pot v Celje. Tam so nas pri „Avto-Celje“ že čakali naši prijatelji. Veselo je bilo svidenje, saj so pozdravili večina že stari znanci. Skupno smo se nato odpeljali proti Hrvaški. Predsednik planinske sekcije „Avto-Celje“ Stane Jekuš je vse navzoče pozdravil in na kratko povedal ves potek izleta. Magda je delila vsem udeležencem darila in spominčke Celjske banke. Medtem pa nas je pot že vodila skozi Kumrovec — rojstni kraj, lani umrlega maršala Tita — in po daljši vožnji mimo Zagreba. Kakih deset kilometrov izven Karlovca smo napravili daljši postanek. Prijatelji Celjani so pripravili odlično pojedino: kotlete na žaru s prilogami in domačim vinom. Ob mogočnem tabornem ognju je zadonel pesem v zvezdnato noč in nič več ni bilo razlike med nami, bili smo ena sama velika družina. Vrstila se je pesem za pesmijo: vesela, otožna,

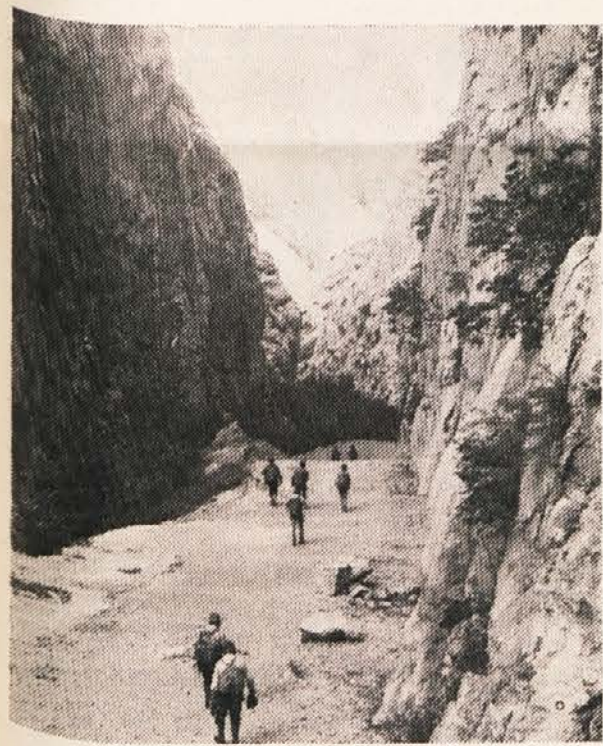
dve uri je šele star novi dan — lunin svit riše čarobne slike v skalnatih stenah in imaš vtis, da le te nejevoljno zrejo na prišleca, ki jim kali nočni mir. Prezgodaj torej nadaljevati pot. Le Janez in Kalimero (z zakonitim imenom Albin) nimata več miru. Očarana od strmih pečin pričneta takoj s pripravami za vzpon v steno. Sicer vestno pregledujeta vse potrebno, tu in tam pade tudi kaka razposajena opazka, toda vidi se, misli jima že pohite naprej, kri valovi v nestrpnem pričakovanju. In potem na pot — „na svidenje!“

Po kratkem, rahlem snu se prične avtobus prebujati. Zunaj pozdravlja naš mlado, še na pol svetlo jutro; tudi price so že v neštetihih vižah pričele žvrgoleti in le sive skale se dvigajo ob straneh. Oprtamo si nahrbtnike in ajd gre pot proti Borisovemu domu. Vedno očje se nam približujejo stene, kot da bi nas hotele okleniti s svojimi razjedenimi pečinami. Ko premagamo krajšo vzpetino se soteska zopet nekoliko razširi, pot le znatno leže navzgor. Pogled nazaj, kjer se neke v strmini nahajata tovariša. Lubo jim zavriska v pozdrav in na mah prihaja odziv od zgoraj, odzdrav iz stene Anič Kuka. Borisov dom je planinska postojanka, ki stoji le dobrih 500 metrov visoko ob potoku, ki ima trenutno dosti vode. Spominška plošča v skali pove, da je tukaj leta 1944 začasno prebival partizanski odred „Plavi Jadran“ Kočo oskrbu-

nim voščilom. Stane ji dostojanstveno čestita in podari res originalno darilo, da se lomimo od smeha. Na steklenici visi... — no kaj visi? Ne, ne, te skrivnosti pa ne izdam! Sonja napol dremajoč se čudi našemu krototanju, a ko si izbriše zaspanca iz oči plane z nami vred v smeh. Bolj ko pa se sonce pomika proti zapadu, bolj in bolj se občuti nek nemir med nami — plezalca se še nista vrnila. In ko je že temna noč se odpravi Stane na pot... Vznemirjen se vrne: „Janez in Kalimero visita v steni, ne moreta naprej!“ Sto rok ponudi pomoč, toda preudarno izbere Stane svoje ljudi — reševalce. Ostali se podamo k počitku; mučna nesigurnost nas zaziblje v razburljivi sen. Še v temi se prebudimo, mori nas samo eno vprašanje: „Kaj je s plezalcema?“ Tedaj od nekod vest: „Rešena sta, zdrava sta!“ Težak kamen se nam zvali od srca — „hvala bogu!“ Urno se odpravimo iz kočice. Pri avtobusu se snidemo — junakoma Pakleniške stene. Dobro razpoložena in le z rahlo utrujenostjo na licu poročata, kako se jima je godilo. „V steni so manjkali klini, sveder se jima je bil zlomil in, in, in... Kaj vse to, važno, da sta zdrava, da sta zopet med nami. Vračamo se ob Jadranski obali in medtem ko se pogled izgublja neke v modri daljavi, letajo spomini nazaj, „nazaj v planinski raj.“ V Selcah kratke postanek — nekateri se predajo valovom morja, drugi spet poskrbijo za telesni blagor — vsak kakor želi. Fizično in duševno okrepčani nadaljujemo pot proti Reki. Med potjo občudujemo mogočni most, ki povezuje otok Krk s celino — zares mogočen produkt človeškega uma in dovršene tehnike. Nekaj velikih prekoceanskih ladij pritegne v Reki našo pozornost, toda avtobus drvi brez prestanka naprej in kmalu izgubimo tudi morje iz oči. Hud naliiv nas spremlja po avtocesti, kjer na odcepu pred Ljubljano zavijemo na Trojanane. No in v Trojanah se naučimo kajpada še znamenitih krapov in že gre voznja h koncu, bliža se Celje. Še zahvalne besede sem in tja, zadnje šale, ki pa jim slediš le z enim ušesom. Kar nekam težko je slovo v Celju, košček srca ostane pri naših prijateljih planincih.

P. S. Še zdaj se moram nasmejati, ko se spominam na Stanetovo darilo. Če koga le preveč muči radovednost, kaj da je bilo tam na steklenici, naj se zglesi na Slovenskem planinskem društvu v Celovcu — Lubo ali Sonja mu bosta vse povedala in tudi drugače dala kak dober nasvet.

F. Č.

Paklenica je znan plezalski eldorado in hkrati zelena oaza v mogočnem masivu Velebita, ki je najdaljše gorovje Jugoslavije. Ves masiv se nahaja v SR Hrvaški in je v velik ponos zlasti hrvaških planincev, ki so iz Paklenice naredili odlično urejen narodni park, ki ima mednarodno sloves.

poskočna pa tudi resna in ko so švigali plameni najvišje smo ob pesmi „Jugoslavijo“ zaplesali skupno okrog ognja — toplo nam je bilo vsem pri srcu. Tam proti polnoči smo se odpravili naprej, toda na spanje ni bilo misliti. Začel se je šele pravi zabavni večer, saj smo spoznali med Celjani nič koliko pravih humoristov. Šaljivk ni hotelo biti konca in pravi zvezdnik na tem področju je brez dvoma planinec s psevdonomimom Kolimero. Tudi Stane, Magda in drugi nič dosti ne zaostajajo — pa kaj — so pač planinci. Šele ko smo se bližali cilju je bolj in bolj zavladala tišina v avtobusu. Tudi morje, ob katerem smo se vozili, je bilo mirno in le mesečina se je srebrno lesketala na površini, na kateri so se v rahlem vetriču zibali kakor v polsnu ribiški čolni. Iz te prečudovite podobe, ki jo gleda oko se porodi pesem, prekrasna pesem o morju: „O mili Jadrane moj...“ Hipoma si se zdramil, avtobus nenadoma zavije na stran in pravljici podobne izginejo izpred oči. Peljemo se po ozki cesti med značilnimi dalmatinskimi hišami; slednjic pustimo tudi te za nami. Namesto njih se vse bolj pričnejo dvigati skale, ki prehajajo v prave stene na levi in desni ter dopuščajo le ozek prehod v gorovje. Kmalu je konec tudi ceste — na cilju smo, na prvotnem cilju v Paklenici. Komaj

jeta dva prijazna domačina in s svojimi 50 do 60 ležišči je tudi drugače dobro opremljena. Tam se nekoliko oddahnemo, uredimo svoje stvari in že gre pot naprej, na Črni vrh (1125 metrov). Uro in pol hoje, pa smo na vrhu. Čudovit razgled se nam nudi od tam. Pod nami idilično naselje Stari grad ter ves obdan od sinjega Jadrana otok Pag, ki ga povezuje mogočen most s celino. V ozadju segajo vrhovi Velebita blizu 2000 metrov visoko in v nekaterih grapah je zapaziti tudi še sneg. V dolini se vidi naša kočica in nekaj posameznih hišic. In če desetletni Jani ves navdušen pove, da vidi vso Evropo, je to resda malo pretirano a mogočno panoramo in navidezno neskončno morje je le težko vskladiti s predstavami, ki smo jih vajeni gledati bolj v omejenih dimenzijah. Ko smo doobra pregledali vso okolico, smo se malo odžejali, pozirali temu in onemu fotografu in obujali spomine. „Durmator, Großglockner, Triglav — pisana je paleta gora, hribov, dogodivščin...“

Naša vrnitev v kočico šele prinese spet življenje v njen svet. Že se zbirajo pevci, že letijo šale od mize do mize, že prihaja harmonikaš — veseli tobogan se prične. K sreči se najde med nami še godovnica Lojzka, ki radevoljno postreže z dobro kapljico in tovarišija se ji zahvali z glasbe-

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA LETOVANJE OTROK NA MORJE

Viktringer Ring 26
(Vinko Kušej)
telefon (0 42 22) 72 5 65

Gasometergasse 10
(Milka Kokot)
telefon (0 42 22) 32 5 50

Spoštovani starši!

Vljudno Vam sporočamo, da bo LETOVANJE OTROK NA MORJE V SAVUDRIJI letos v 2 izmenah:

1. izmena: od 6. avgusta do 20. avgusta 1981
2. izmena: od 20. avgusta do 3. septembra 1981

Koordinacijski odbor nudi:

Prostore za bivanje, 5 obrokov hrane dnevno, za vsakih 10 otrok enega vzgojitelja, zdravstveno oskrbo in v primeru potrebe prevoz bolnega otroka v bolnico; prevoz v Savudrijo in nazaj.

Cena za 14-dnevno bivanje znaša 1400 šilingov; prevozni stroški: 400 šilingov.

Prijavnice dobite pri zgoraj omenjenih naslovih. Zadnji rok prijave za 2. izmeno (20. 8. do 3. 9.) do 15. julija.

Koordinacijski odbor nudi vse potrebne informacije za koriščenje podpore za letovanje s strani zavarovalnic.

RADIO-TELEVIZIJA

JUGOSLAVIJA

PETEK, 3. 7.: 16.10 Poročila — 16.15 Kranj: Mednarodni plavalni miting — 17.50 Obzornik — 18.00 Svečani zbor federacije ob 40-letnici revolucije, prenos — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije — 21.15 Cirrus — 21.40 V znamenju — 21.55 Nočni kino: Zaročenka, nemška nadaljevanka.

Slovensko prosvetno društvo „Trta“ v Žitari vabi na

KULTURNI VEČER

v nedeljo 12. julija 1981 ob 20. uri pri Rutarju v Žitari vasi.

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v Sentvidu v Podjuni vabi na

KULTURNI VEČER S PLESOM

v petek 10. julija 1981 ob 20.30 uri pri Uranku-Wuffe na Veselah. Sodelujeta: folklorna SPD „Zarja“ iz Železne Kaple in mešani zbor SPD „Danica“

Za ples bo igral ansambel „Alpski sekstet“

Slovensko prosvetno društvo „Srce“ v Dobrli vasi vabi na

KULTURNI VEČER

v četrtek 17. julija 1981 ob 20. uri v Kulturnem domu v Dobrli vasi.

Nastopajo: tamburaški zbor SPD „Zvezda“ iz Hodiš, pod vodstvom Dorice Sabotnik; folklorna skupina SPD „Srce“ iz Dobrle vasi, pod vodstvom Lize Pašterk; MPZ „Srce“, pod vodstvom Albina Kranjca in duo iz Roža (Magdalena Wieser in Micka Miškulnik)

Krščanska kulturna zveza v Celovcu in Katoliško prosvetno društvo „Planina“ v Selah vabi na

SREČANJE KOROŠKIH VIŽARJEV

v nedeljo 12. julija 1981 ob 14. uri pod lipo (poleg cerkve) v Selah (ob slabem vremenu bo prireditve v farni dvorani). Povezujejo v treh koroških narečjih: Milka Kriegl iz Zahomca, Joško Kovačič iz Lipe in Lenčka Kupper iz Celovca.

Glasbena šola Bilčovs in SPD „Bilka“ vabi na

ZAKLJUČNI NASTOP

v soboto 4. julija 1981 ob 19. uri pri Miklavžu v Bilčovsu.

V okviru tega nastopa bo tudi razdelitev spričeval in podelitev bralnih značk.

Katoliška prosveta v Železni Kapli vabi na

KONCERT NA ORGLAH

v soboto 11. julija 1981 ob 18.30 uri (po večerni maši) v farni cerkvi v Železni kapli. Izvajajo: A. Tomažič — orgle, V. Belič — violina, T. Buh — flauta

Koroška dijaška zveza v Celovcu vabi na proslavo

20-LETNICE

v soboto 4. julija 1981 pri Šoštarju v Globasnici ob 16. uri kulturno politični program nastopajo: Tržaški mladinski zbor — vodi Tomaž Šimšič, folklorna skupina iz Novega Beograda in „Lutke mladje“ KDZ ob 20. uri: Ples z „Alpskim sekstetom“

SOBOTA, 4. 7.: 13.20 Helsinki: Atletika, polfinale evropskega pakala — 15.35 Resnična pravljica, lutkovna igra — 16.15 Mladinski pevski festival Celje 81 — množični koncert — 17.15 Nevidni bataljon, slovenski film — 18.20 Poročila — 18.25 Izjemen zbornik revolucionarnih izročil — 19.05 Zlata ptica — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Pihalni orkestri: Godba milice — 20.40 Srčkani znanci — 21.30 Črna usnjena torba, jugoslovanski film — 22.50 TV kašipot — 23.10 Poročila.

NEDELJA, 5. 7.: 8.30 Poročila — 8.35 Sezamova ulica, otroška serija — 9.35 Tale, zadnji del nadaljevanke — 10.35 TV kašipot — 10.55 Plitvice: Otvoritev doma in srečanje rezervnih vojnih starešin Jugoslavije ter slovesnost v počastitev VI. liške divizije — 12.30 Kmetijska oddaja — 13.30 Poročila — 13.55 Helsinki: Atletika — 16.20 Vstaja in morje, glasbena oddaja — 17.10 Poročila — 17.15 Jadranske na deski — 17.45 Gospod Ballantrae, angleški film — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Partizanska eskadrilja — 20.45 Radgona — Radkersburg, skupne oddaje avstrijske in slovenske TV — 21.15 Plavalni miting Crvene zvezde, reportaža — 21.45 V znamenju — 22.05 Športni pregled.

PONEDELJEK, 6. 7.: 17.40 Poročila — 17.45 Vrtec na obisku: Ringa-rajca — 18.05 Mozaik kratkega filma: Ljubezen neke uniforme, jugosl. film — 18.35 Obzornik — 18.45 Pop godba — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Simha, drama — 21.05 Kulturne diagonale — 21.45 V znamenju.

TOREK, 7. 7.: 17.50 Poročila — 17.55 Kapitan Kuk, slovaška pravljica — 18.05 Jugoslovanski narodni pesmi in plesu: Tanec — 18.35 Obzornik — 18.45 Mostovi-Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost — 19.00 Knjiga — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Odprto za ustvarjalnost — 20.55 Rdeče in črno, sovjetska nadaljevanka — 22.00 V znamenju — 22.15 Za lahko noč s sopranistko Marjanco Križman.

SREDA, 8. 7.: 17.40 Poročila — 17.45 Rdeča zora, otroška nadaljevanka — 18.15 Okrogli svet — 18.30 Obzornik — 18.45 Glasbeni amaterji — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Reportaža o mestu — 20.05 Charleroi: Igre brez meja, prenos — 21.30 Minute za popevko: Alenka Pinterič — 21.45 V znamenju.

ČETRTEK, 9. 7.: 16.20 Poročila — 16.25 Novi Sad: Finale Mladinskega republiškega in pokrajinskega turnirja v nogometu — 18.05 Čas za pravljico — 18.30 Obzornik — 18.40 Na sedmi stezi — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Film tedna: Alžirska bitka, alžirsko-italijanski film — 21.55 Miniature: Janez Vidic — 22.15 V znamenju.

ORF RADIO KOROŠKA SLOVENSKE ODDAJE

PETEK, 3. 7.: 14.10 Koroški obzornik — Kar po domače.

SOBOTA, 4. 7.: 9.45 Od pesmi do pesmi od srca do srca.

NEDELJA, 5. 7.: 7.05 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 6. 7.: 14.10 Koroški obzornik — Napoved sporeda — Solistična glasba.

TOREK, 7. 7.: 9.30 Za našo vas — 14.10 Koroški obzornik — Otroci, poslušajte! — Mlada grla.

SREDA, 8. 7.: 14.10 Koroški obzornik — Minute z... — Cerkev in svet.

ČETRTEK, 9. 7.: 14.10 Koroški obzornik — Mladinska oddaja.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo: 9020 Celovec/Klagenfurt, St. Ruprechtstraße 19/IV (Sindok), telefon 84 9 24, telex 42086; uprava: 9021 Celovec/Klagenfurt, Gasometergasse 10, telefon 32 5 50 - Tiska Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.

Bilanca SAK zadnje sezone

Slovenski atletski klub je dosegel v tekmovalni sezoni 1980/81 največji športni uspeh v zgodovini svojega obstoja. Člansko moštvo je namreč doseglo odlično tretje mesto v podligi, ostala moštva pa pravtako zasedajo dobra mesta v svojih skupinah. Slovenski atletski klub se je letos udeležil nogometnega prvenstva s štirimi moštvami. Ta doseženi uspehi je treba tem bolj ceniti, če se zavedamo, pod kakšnimi pogoji je SAK zadnji dve sezoni odvijal svoje prvenstvene tekme. Do meseca maja smo namreč vse tekme odigrali na tujih igriščih. Šele po končani renovaciji igrišča ob Košatovi cesti smo lahko igrali v boljših okoliščinah. Upoštevati je tudi treba, da je bilo člansko moštvo na nekaterih mestih zasedeno z novimi igralci. To se pravi, da je moštvo potrebovalo nekaj časa za uigranje. Rezultati zadnjih tekem (7 tekem 13 točk) dokazujejo napredovanje moštva.

Pod pogojem, da moštvo ostane tudi za naslednje leto v tej postavi, mora biti naš cilj vstop v „koroško ligo“. Ta cilj bomo seveda lahko le dosegli, če bomo v danih pogojih vsi konstruktivno sodelovali in se konsekvntno borili za ta cilj. Ker je v športu, kot tudi kje drugje, treba načrtovati dolgoročno, pač ne smemo ob dejavnosti za člansko moštvo pozabiti na naraščaj. Prav naraščaj, ki si ga sami prigrinjemo bo v bodoče kapital in s tem hkrati športna bodočnost našega kluba.

Walter Gutovnik
predsednik SAK

SAK ima dobre šolarje

Da bi že v zgodnji mladosti zajel slovensko mladino in jo tem bolj pripravil za prvo moštvo, je najvidnejši zastopnik slovenske narodne skupnosti v koroški nogometni zvezi, SAK, začel skrbeti za najmlajši naraščaj. Mladinsko moštvo obstoja že več let, v letošnji nogometni sezoni pa so prvič nastopili tudi šolarji. Odgovornost zanje sta prevzela učitelj Lenart Katz in podpredsednik SAK Kumer Andrej.

S prijavo šolarjev pa so se pojavile za SAK dodatne organizatorične in finančne težave. Treba je bilo urediti možnosti za trening in za prevoz šolarjev. Za Podjunčane je prostor za trening dala na razpolago Obrmanova družina na Blatu, ostali

pa trenirajo pod vodstvom prof. Oražeta v Celovcu. Ta rešitev sicer ni popolnoma zadovoljiva, a pod danimi pogoji najboljša. Za prevoz je poskrbel s tem, da je kupil rabljen bus.

V prvem letu se je v SAK vpisalo lepo število šolarjev iz Podjune in Roža, večinoma dijaki iz slovenske gimnazije. Ob koncu sezone so se uvrstili na 6. mesto lestvice, kar je za novince lep uspeh. Mladim nogometiščem želimo, da se v počitnicah odpočijejo in naberejo novih moči za sezono 1981/82. Vse tiste pa, ki se zanimajo za nogomet in jim je mladina pri srcu, pa vabimo, da si jedeni ogledajo tudi tekme naših šolarjev.

Stojijo: Blaž Sticker, Kassi, Urban, Smrtnik, Stern, Grlic, Pastork, podpredsednik Andrej Kumer; čepijo: Eberwein, Kert, Taler, Smrečnik, Waučo, Kert, Jop

NOVA GORICA:

Srečanje slov. športnikov iz obmejnih dežel

Kakor smo že v zadnji številki obširno poročali je bilo v Novi Gorici 5. srečanje slovenskih športnikov iz obmejnih dežel. Nogometno moštvo Slovenske športne zveze je zasedlo presenetljivo 2. mesto turnirja. Stojijo (z leve): Krištof, Olip, Lopinsky, Kumer, Ogris, Ošina, Trampuš; čepijo: Kassi, Gregorn, Wakounig, Gregorič, Travnik in Sadjak.

Šah-interliga tokrat v Lipici

Ekipa Slovenske športne zveze je na nedeljskem tekmovanju v Lipici presenetljivo dosegla dotlej najboljši rezultat proti vodečemu moštvu iz Vidma, ki je tokrat nastopil kar s tremi italijanskimi mojstri. SSZ je zgubila igro z 2,5 : 3,5. Ta predzadnja prireditve pa je bila še v drugem oziru razveseljiva za slovenske šahiste iz Koroške. Ker moštvo iz Monfalcone ni več nastopilo in so bili vsi rezultati črtani bo ostalo moštvo SSZ, kljub temu, da je trenutno na zadnjem mestu v A-ligi.

Ekipa SSZ so pod vodstvom Ivana Lukana tokrat zastopali Deisinger (ki je tokrat proti italijanskemu mojstru v 9. igri prvič bil poražen), Perko,

Brecelj, Brandtner, Kunčič in Einspieler.

Ostali rezultati v 9. kolu: Tolmin — Polet 3,5:3,5; Nova Gorica — Trst 3,5:2,5; Koper — Piran 2:4; Stara Gorica — Sežana 2:4.

10. kolo: SSZ ni imela tekme. Sežana — Videm 1,5:4,5; Piran — Stara Gorica 6:0; Trst — Koper 3,5:2,5; Polet — Nova Gorica 4:2; Bekšlanj — Tolmin 3:3.

Lestvica:

1. Videm 39 točk, 2. Piran 38,5, 3. Trst 30,5, 4. Tolmin 28, 5. Sežana 27,5, 6. Nova Gorica 27,5, 7. Bekšlanj 26, 8. Polet 22,5, 9. Koper 21,5 10. Stara Gorica 21, 11. SSZ 19.

SAK premagal prvaka iz Borovelj 3:0

Gotovo je bila zadnja igra v prvenstvu vzhodne koroške lige ena najboljših Slovenskega atletskega kluba. Vsaj eno točko so si pred igro pričakovali igralci in trener SAK, pričrčani pa so bili, da lahko odnesejo tudi obe točki. Tudi Boroveljčani so računali z dvema točkama, s tem bi imeli lep odhod v koroško ligo. Vendar so pozabili, da so SAK v spomladanski igri, ki je štela k jesenski prvenstvu, premagali le, ker tedaj slovenski igralci prej še niso igrali v naravi, da niso imeli lastnega igrišča, kjer bi lahko trenirali, vrhu tega pa so tedaj imeli dejansko slab dan.

SAK je s to zmago dosegel 3. mesto na dokončni lestvici in šteje med najboljša moštva v spomladanskem prvenstvu. Boroveljčani, ki sta jim že

Stojijo: športni vodja Kordesch, Ahlin, Drnovšek, Luschnig, Kreutz, Woschitz, Lampichler, trener Rogič; čepijo: Zablatnik G., Malle, Babšek, Ferra, Velik, Hobel, Polanšek

Velik je s prostim strelom zadel drugi odločilni gol

pred igro čestitala župan Woschitz in predstavnik koroške nogometne zveze za dosego mesta prvaka, so v prvih minutah močno napadali, in računali s hitro odločitvijo. SAK pa se je dobro branil in kontroliral nasprotnika. Pol ure je bila igra neodločena, SAK je postajal vedno nevarnejši, v 30 minuti je Martin Hobel s lepim strelom zadel le prečko, dve minuti navrh pa je Justin Polanšek z odlič-

nim strelom premagal vratarja, ki je kot vsa boroveljska obramba brez vsakega giba čakala na žvižg sodnika, ker so videli nek prekršek. Celo domačini so jim očitali to pasivnost. Par minut navrh je Polanšek imel spet odlično možnost, zadel pa je samo noge vratarja.

Po odmoru so se Boroveljčani očitno zakleli, da morajo zmagati. Z vsi paro so hoteli podreti obrambo in vratarja SAK. Moštvo SAK pa je bilo od trenerja Rogiča taktično dobro pripravljeno, Ahlin pa je povrh bil spet odličen. Čeprav so torej domačini večinoma napadali, so njihovi napadi zvoedenli v odlični obrambi SAK, le 3-krat so nevarno streljali na gol. V protinapadih pa je bil SAK zelo nevaren. Četrta ure pred koncem je iz takšnega protinapada sledil prosti strel, ki ga je Velik s spretnim strelom čez zid izrabil za drugi gol SAK. Sedaj se Boroveljčani niso več opomogli, še vedno so skušali takorekoč zanesti žogo v gol, kar jim pa ni uspelo. Kratko pred koncem je eno

najlepših akcij, ki se je razvila praktično čez celo igrišče, dokončal Hobel še s tretjim golom.

Postava: Ahlin, Velik, Lampichler, Woschitz, Ferra, Luschnig, Babšek, Hobel, Zablatnik, Drnovšek, Polanšek.

Koroška podliga-vzhod:

1. Borovlje	28	15	7	6	55:23	37
2. ASK	28	14	8	6	42:25	36
3. SAK	28	12	9	7	36:33	33
4. Velikovec	28	12	8	8	39:35	32
5. Mostič	28	9	11	8	45:39	29
6. Hirt	28	10	9	9	52:36	29
7. Grabštanj	28	10	8	10	26:42	28
8. ASV	28	8	11	9	29:30	27
9. Kortmara vas	28	6	15	7	36:40	27
10. Zrelec	28	8	11	9	32:28	27
11. Dobrla vas	28	8	10	10	37:39	26
12. Sinča vas	28	8	10	10	27:34	26
13. KAC	28	9	7	12	43:37	25
14. St. Pavel	28	7	6	15	30:49	20
15. Možberk	28	6	6	16	35:59	18

Rezultati v 1. in 2. razredu

Tudi v 1. in 2. razredu se je končalo nogometno prvenstvo. Objavljamo rezultate tistih skupin, v katerih igrajo moštva iz krajev dvojezičnega področja.

1. razred, skupina B:

1. Cajna	26	21	2	3	83:19	44
2. Marija na Zilji	26	17	2	7	46:29	36
3. Rožek	26	14	7	5	60:31	35
4. Weißenstein	26	11	8	7	44:38	30
5. Felfernitz	26	12	5	9	61:57	29
6. Škofiče	26	10	6	10	55:49	26
7. Töplitsch	26	10	6	10	42:45	26
8. St. Martin	26	10	5	11	47:43	25
9. Radenthein	26	7	8	11	48:46	22
10. Bodensdorf	26	10	2	14	49:69	22
11. Vrba	26	7	6	13	31:57	20
12. Ferndorf	26	7	5	14	41:50	19
13. Fellach	26	8	3	15	34:53	19
14. Kleinkirchheim	26	5	1	20	20:37	11

2. razred, skupina D:

1. Šmihel	26	17	7	2	54:21	41
2. St. Andrä	26	18	4	4	68:23	40
3. Frantschach	26	14	6	6	54:37	34
4. Grebinj	26	12	4	10	54:44	28
5. St. Michael/L.	26	11	5	10	67:43	27
6. Tinje	26	10	7	9	38:33	27
7. Maria Rojach	26	11	4	11	59:54	26
8. Borovlje	26	8	10	3	31:36	24
9. Klopinj	26	9	5	12	38:51	23
10. Zelezna Kapla	26	7	7	12	35:49	21
11. Šleben	26	8	4	14	43:49	20
12. Šmarjeta v R.	26	4	11	11	25:47	19
13. PSV Koroška	26	6	5	15	36:80	17
14. Union Neca	26	6	5	15	29:64	17

2. razred, skupina C:

1. Bleiberg	22	18	3	1	70:16	39
2. Kirchbach	22	17	3	2	63:19	37
3. Weißbriach	22	14	6	2	65:15	34
4. Landskron	22	11	5	6	46:24	27
5. Stockenboi	22	11	4	7	37:27	26
6. Sentilj	22	10	2	10	35:41	22
7. Egger SV	22	8	3	11	33:39	19
8. Ledince	22	8	2	12	37:52	18
9. Dholicca	22	4	7	11	20:39	15
10. Kostanje	22	6	2	14	24:43	14
11. Dropole	22	3	3	16	18:61	9
12. St. Stefan	22	1	2	19	17:89	4

2. razred, skupina E:

1. Bilčovs	24	13	9	2	62:29	35
2. Podkarnos	24	15	5	4	50:20	32
3. Donau	24	13	6	5	47:21	32
4. Galicija	24	10	8	6	46:39	28
5. HSV	24	11	4	9	39:43	25
6. Sele	24	10	5	9	40:27	25
7. Trdnja vas	24	11	2	11	51:45	24
8. Pokrče	24	9	6	9	55:56	24
9. Ulrichsberg	24	7	7	10	32:36	21
10. Hodiše	24	6	9	9	38:47	21
11. Bistrica v R.	24	7	6	10	43:44	20
12. Kriva Vrba	24	7	3	14	27:50	17
13. Pischeldorf	24	0	2	21	15:55	2

2. razred, skupina F:

1. Ziltra vas	22	19	2	1	78:16	40
2. Ruda	22	14	4	4	71:27	32
3. Globasnica	22	14	4	4	56:34	32
4. Mellova	22	11	6	5	46:34	28
5. Št. Peter n. V.	22	12	2	8	54:34	26
6. Eitweg	22	11	3	8	50:39	25
7. Labod	22	9	3	10	53:48	21
8. Važenberk	22	7	5	10	30:42	19
9. Reichenfels	22	5	3	14	35:60	13
10. Mauterndorf	22	5	3	14	30:56	13
11. Vovbre	22	4	4	14	23:55	12
12. Zvabek	22	2	1	19	19:98	5

Moštvo pod 23

V zadnji igri je moštvo SAK „pod 23“ v Borovljah zmagalo 1:0. V končni uvrstitvi je doseglo med 15 moštvi 10. mesto.

Stojijo: Malle, Pečnik, Zablatnik P., Pandel, Grlic; čepijo: Hribar, Gregorič St., Hobel S., Gregorič J., Zdouc

Spremembe pri mladincih

Pri mladincih je bilo treba v pretekli sezoni začeti z mladim neizkušenim moštvom, kajti od moštva, ki je postalo sezono prej tretje v svoji skupini je ostalo le 5 igralcev. Tudi mladinsko moštvo je imelo težave glede igrišča, čeprav se je sezona začela šele sredi septembra, smo imeli možnost za trening šele od oktobra naprej. Poleg tega je bila netočnost in nedoslednost precejšen problem, prav posebno pa je igra trpela, ker se nekateri igralci zaradi drugih funkcij niso v prvi vrsti posvetili nogometu. V prihodnji sezoni bo treba izbrati samo tiste, ki so s srcem pri nogometu, le na ta način bo naraščaj za prvo moštvo zagotovljen. V 6 tekmah jeseni smo imeli samo 1 zmago, tako da smo prezimili z dvema toč-

kama na zadnjem mestu. Navedene jesenske slabosti smo skušali vigradi iztrebiti, rezultat tega pa je bil razveseljiv. Iz 12 tekem smo nabrali 11 točk (5 zmag in 1 remis) in med 10 moštvi dosegli 8. mesto.

Pretekla sezona pa je bila pozitivna iz sledečega vidika: Imeli smo možnost 2-krat tedensko trenirati, in videti je bilo, da so mladinci od tekme do tekme napredovali. Nekateri, ki redno trenirajo, pa bodo pri nadaljnjih napredkih prav gotovo — če bodo nadalje konsekvntni — kmalu igrali v prvem moštvu. Staršem pa, ki omogočajo, da mladi nedeljo za nedeljo lahko igrajo, velja najlepša hvala.

M.O.

Stojijo: trener Oraž, Dlapst, Wakounig, Grlic, Gregorič Stanko, Gregorič Stefan, Sadjak, Smrečnik, odbornik Smrečnik; čepijo Haderlap, Rutar, Smrtnik, Butej, Ferra, Jenšac